

dobri otac ANTIĆ

GLASILO VICEPOSTULATURE

1-2

1984.

DOBRI OTAC ANTIĆ

GLASILO VICEPOSTULATURE

IZDAJE:

Franjevački samostan, Vrbanićeva 35,
Zagreb

•

ODGOVORNI UREDNIK:
Fra Roko (Ivan) Tomić
Vrbanićeva 35, Zagreb

•

Telefon: (041) 446-906

•

Godišnja pretplata 50 dinara

•

Pojedini broj 10 dinara

•

Časopis izlazi dozvolom crkvenih
i redovničkih poglavara

•

Svakog prvog četvrtka u mjesecu služi se
sveta Misa za sve prijatelje, dobročinitelje i suradnike Vicepostulature.

•

Za sve što se u ovom Glasilu navodi ili nazivlje »čudo«, »svetost«, »svetac« i slično — to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će konačni sud Sveta Crkva.

•

Tisk:
Sveučilišna naklada Liber,

•

Nadležnim republičkim rješenjem list
»Dobri otac Antić« oslobođen je plaćanja
osnovnog poreza na promet

Iz Vicepostulature

Prijatelji i štovatelji oca Antića u Zagrebu održavaju svakog mjeseca sastanak u samostanskoj kapeli. Sastanci se redovito drže u četvrtak poslije prve petke u mjesecu. Navečer u 18 sati služi se sveta Misa za sve prijatelje i dobročinitelje Vicepostulature. Prije sv. Mise moli se krunica za sve žive i pokojne štovatelje oca Antića. Za vrijeme sv. Mise vicepostulator (ili neki drugi svećenik) održi prigodni nagovor, pročita nešto iz ostavštine oca Antića (pismo, savjet, preporuku, pouku...).

Molimo sve koji su oca Antića poznavali i s njim suradivali da nam pošalju svoje uspomene i sjećanja, pisma, fotografije, bilješke... Sve što god je u vezi s našim dragim fra Antonom treba da dođe u ruke vicepostulatora.

Točna adresa:

Vicepostulatura
Vrbanićeva 35
41000 — Z A G R E B

Na ovu adresu treba slati sve što god je u vezi s ocem Antićem: uspomene, bilješke, fotografije, milodare, pretplate, pisma,...

Mnogi štovatelji oca Antića pitaju nas, kako se obavlja devetnica na čest ocu Antiću. U svojim potrebahtjeli bi se preporučiti dobrom fra Antu, a ne znaju kako se obavlja. Svima odgovaramo ovdje da ne moramo posebno pisati i razjašnjavati. Prvo: naš fra Ante još nije proglašen ni blaženim ni svetim, pa ne možemo njemu u čest u crkvama moliti devetnice, trodnevnice niti smijemo u njegovu čest davati da se služi sv. Misa. To ćemo smjeti tek onda kad otac Antić bude proglašen blaženim i svetim.

A što smijemo već sada? Možemo zazivati oca Antića i u njegov se zagovor preporučivati da nam i sada, kad je kod dragog Boga, pomogne kako nam je pomagao dok je bio među nama. Možemo to učiniti ovako: moliti krunicu, litanije, put križa, obavljati klanjanje, slušati sv. Misu, primiti sv. Prcest, udijeliti milostinju siromasima... a sve to na čest Presv. Trojstva, Presv. Srca Isusova, Majke Božje ili kojeg sveca — a za beatifikaciju našeg oca Antića. U svim svojim potrebama smijemo uvijek zazivati pomoć od Gospodina po zagovoru i po zaslugama našeg dobrog oca Antića.

EUHARISTIJSKI LIK fra ANTE ANTIĆA

1. Prolazio je našom Domovinom od sunčanog zavčaja do našeg velegrada; prolazio je kraj nas, kraj svojih sugrađana, miran, sabran; neobično blag. U posljednjim desetljećima svojega života udario je – kako netko reče – svoje sjedište u isповјedaonici Gospe Lurdske i u govornici franjevačkog samostana u Vrbanićevoj ulici.¹

Prepoznali su ga, jer

„taj tako vidljivo u Boga uronjeni čovjek, koji je hodao među nama kao živa i neprestana molitva; taj prirodni njegov pogled, koji je, Bogom rasvijetljen, na najveće čuđenje, a kadikad i zaprepaštenje, znao čitati sakrivenе tajne srca; taj pognuti svećenik koji čedno gleda preda se; a proročkom vidovitošću zna pokazivati put u budućnost; a nadasve ta neiscrpiva, majčinska dobrota, združena – ako je trebalo – s muževnom odlučnošću i energijom oca i čovjeka koji je svjestan da govorи u Božje ime; sve je to privlačilo k ocu Antiću velik broj duša.”²

Među onima, koji su osobno poznavali fra Antu Antića sazrijevala je spoznaja i uvjerenje:

„Sve ono čime smo zadivljeni u životu i djelovanju našeg pokojnika i mističnog jedinstva s Bogom do kojega je on došao po savršenoj ljubavi koja je u njemu bila kao „ignis consumens” – vatra što dušu čisti i preobražava u tolikom stupnju, da – prema sv. Pavlu – više ne živi čovjek nego Krist živi u njemu ...”³

O dobrom o. Antiću su razmišljali, o njemu sudili, njemu se obraćali brojni, jer je skromni franjevac već u mladim danima spoznao pravo izvorište, okrepnu i snagu osobne izgradnje – Svetohranište. God. 1927. odlučio je mladi redovnik:

„Osobito ću nastojati oko pobožnosti prema Presv. Sakramentu ...”⁴

Svetohranišni Krist, Bogočovjek pod prilikom kruha središte je života svakoga, poglavito svećenika. Kad je fra Ante u zreloj dobi, kao iskusni učitelj novaka i bogoslova svoje Provincije upućivao mlade svećenike u život, govorio im je, da je životno središte svećenika Euharistija, a „to je središte puno ljepote, puno veličanstvenih odnosa, orijaških razmjera koji sežu u Vječnost.”⁵

Fra Ante, naime, putu k Središtu, k Vječnosti ima jasno načelo: „Biti kao Isus, biti Isus uvijek i svagdje.”⁶

Više je puta istaknuta u člancima i životopisima kristocentričnost dobrog oca Antića: „Gdje god radite, s kim god radite, nosite svagdje Isusa, mir i dobro.”⁷

Nema franjevačke kristocentričnosti bez Euharistije, ni dobrog oca Antića bez Utamničenika Svetohraništa.

U životu, u stalnoj težnji za sličnosti s Kristom fra Ante posebice njeguje pobožnost prema Isusu u Presv. Sakramentu.⁸

I druge upućuje k Svetohraništu. Uvijek. U svim prigodama: u teškoćama, u zanosima; u sumnjama i tjeskobama; uvijek.

2. U osobnom životu njegovao je o. Antić – kako je spomenuto – posebnu ljubav prema euharistijskom Kristu. Prema svjedočanstvu njegova redovničkog subrata fra Nikole Gabrića⁹, „Isus u sv. Hostiji bio je sva njegova ljubav”.¹⁰ Spomenuti redovnik u svojim neobjavljenim (i do sada nepoznatim) bilješkama i svjedočanstvima ističe, da je „Svetootajstveni Isus privlačio nekon neodoljivom snagom” fra Antu, koji je pred Svetohraništem „rastao u ljubavi”, stjecao jakost, prosvijetljenost; ne može se utvrditi, pripominje spomenuti redovnik, koliko je vremena dnevce fra Ante provodio pred Svetohraništem, ali „živio je za Isusa” i provodio je „život u sjeni Euharistije”.

Čini se uputnim spomenuti bilješku i svjedočanstvo fra Nikole Gabrića:

„Pred Svetootajstvom klečao je malo pognuto, nepomično, neobično sabrano. Nije dizao očiju, nego dugo i dugo ostao je zadubljen u razmišljanje (...). Ako je bio blizu sv. Hostije ili pred izloženim Svetootajstvom, njegovo držanje, njegovo lice, njegov pogled imali su svetački izgled koji je teško opisati. Kad je dijelio sv.

Pričest, pričesne je riječi izgovarao nekom posebnom ljupkošću i slatkošću ...”¹¹

Nutarnja čežnja za svetohranišnim Kristom nalazila je svoj odraz u njegovu vanjskom ponašanju. Kad se pak fra Anti pruži prigoda, želi tada i druge upozoriti na nužno štovanje utamničene Ljubavi.

Spomenuti fra Nikola Gabrić je zabilježio zgodu, kada su klerici prenosili (preseljavali) kapelicu. Kao magister fra Ante je nadzirao prijenos, ali je upozorio klerika koji je uređivao tabernakul:

, „Znaš, lijepo Mu uredi; što je moguće ukusnije i čistije, da bi ovo malo prebivalište bili što dostojnije Njega.”¹²

Redovnica, pozvana da svojom izjavom i svjedočenjem pridonese obol proučavanju života i rada ugodnika Božjeg, napisala je doslovce:

„Sama pojava p. Antića davala je dojam da je sav urenjen u veliku Tajnu Presv. Euharistije. To poštovanje iskazivao je Isusu i kad je bio udaljen od Presvetoga. Primjerice, čuvaо se da ne okrene leda na onu stranu gdje se nalazi svetohranište.

Pri dolasku na sv. isповјед često bismo ga našli u crkvi ili kapeli. Imam dojam da je njegova vjera u Isusa prisutna u Presv. oltarskom Sakramantu bila tako živa, da je s Njime općio kao s Osobom.”¹³

Franjevački subrat fra Antin napisao je, da zahvaljuje Bogu što ga je „preko fra Ante privlačio k sebi.”¹⁴

Snagu svoje osobnosti crpio je fra Ante iz vjere, ufanja i ljubavi, a ljepotu i bogatstvo svoje duše, svoga bića krijebio je i jačao iz ljubavi prema euharistijskom Kristu. Njemu, središtu i punini života želio je što vjernije služiti, svojim pak životom svjedočiti ljubav, a djelima prenositi slavu njegovu.

Službu Vječnosti, vjernosti Gospodaru vjekova, dosljednost na putu Ljubavi potvrđuje fra Ante priznanjem:

„Htio bih živjeti u neprestanoj sabranosti pred njim, u njemu i zajedno s njime, to jest zajedno s Isusom u Bogu. (...) Ja bih htio da na sve odgovorim u Isusu, s Isusom, po Isusu u Ocu, da je sve u meni odraz mlosti Duha Svetoga, života i sjedinjenja s Kristom i u Kristu ...”¹⁵

Od sebe i od drugih traži sakramentalni život i izričito krepostan život u kojem Bog treba biti sve, u svemu, prvi i iznad svega. Duša koja teži za savršenošću mora biti – euharistijska duša.¹⁶

3. Ostat će vječna tajna što je fra Ante u svojim adoracijama, predanjima, molitvama i šutnjima pred Svetohraništem kazivao svome euharistijskom Gospodinu, ali je nesobično upućivao druge, neka „kušaju kako je sladak Gospodin onima koji ga ljube.”

U jednostavnim uputama mladim vjeroučiteljima razumljivo govori:

„Neizmjerno je važno, da djeci pružimo temeljito i duboko poznavanje sv. sakramenata, osobito sv. Euharistije. Nisu li zar ti vjeronaučni sastanci najvećim dijelom priprava djece za sv. Pričest? Svaki put sjetimo dječu na nazočnost našega Gospodina u tabernakulu,

i tražimo od njih neka lijepo pokleknu. Naučimo ih također zazive presvetom Sakramentu.”¹⁷

Ali kad govori mladim svećenicima fra Ante razvija svoje misli o presv. Euharistiji nadahnuto, s iskrenim zanosom: svećenički red doveo je svakog svećenika k tajanstvenom središtu, jer „bez Euharistije ne bismo bili svećenici”, pripominje fra Ante;

funkcije svećeničke službe stalno upućuju i povezuju s Euharistijom; „naše je svećeničko ređenje bilo zora euharistijskim sjajem potpuno ispunjenog dana”;

međutim, svećeniku je Euharistija nutarnja potreba, jer je nutarnjem svećeničkom životu potrebno središte, uporište. Svećenik, naime, mora prije svega spasiti svoju dušu. U pogibeljnog hrvanju sa životom i prijetnjama zla, mora svećenik imati svoje utočište;

u težnji za krepsnim životom svaki čovjek, svaki svećenik ulazi u intimniji odnosa s euharistijskim Kristom, Bogočovjekom među nama. Fra Ante uspoređuje: „Kao što sunce daje zemlji odjeću od zelenila i cvijeća, koju joj je svojim zrakama satkalo, tako i svećenik prima od euharistijskog Sunca odjeću kreposti;”

u trenucima mučne svagdašnjice svima je potrebna okrepa i utjeha, mjesto gdje se može odložiti teret, povjeriti tajna, previti rana, osušiti suza. To je Euharistija. „Ona je usred pustinje kao ljupka oaza Elim, gdje se palme u vis dižu, a izvor žubore”;¹⁸

euharistijski Krist je pravi prijatelj koji ne napušta, On je jamac mira pouzdanoga; „On jedini ima dovoljno duha i srca, jedini On je dovoljno lijep i bogat, moćan i dobrostiv ...”¹⁹

Za svakoga kršćanina, posebice za svakoga svećenika život je centripetalan glede Euharistije, radosno je svjetlo pred Bogom.²⁰ S pravom je, naime, zabilježeno, da u Euharistiji ne darivamo Bogu ono što imamo, nego ono što jesmo.

4. U promatranju euharistijskog lika fra Ante Antića posebice bi trebalo proučiti kako je ugodnik Božji slavio euharistijsku žrtvu, premda je Euharistija prije zbivanje kojem se treba srdačno i otvoreno prepustiti, ljubav koju treba doživljjeti i njoj se predati, nego istina koju treba istraživati i proučavati.

Ipak se u ovom sažetom pristupu euharistijskom liku o. Ante Antića nameće pitanje: nije li u simpatičnom nazivu „naš Magister” više sadržan njegov euharistijski život, njegova franjevačka euharistijska duhovnost, učiteljstvo Ljubavi nego li institucionalni redovnički naziv učitelj novaka i klerika.

Njegovi su ga pak penitenti i znanci nazivali dobrim ocem Antićem. Zasluzio je takvo ljudsko, neposredno i divno priznanje, jer je u službi euharistijskom Kristu,

u zajedništvu s Njim naučio da se Euharistija više časti darivanjem sebe bližnjemu nego lijepim obredima.

Iz ljubavi i službe euharistijskom Bogočovjeku izvirala je i krijeplja se Ljubav prema subratu čovjeku otkrivena u životnim, svagdašnjim prilikama i neprikilama, spletu suvremenosti koju nazivamo svojim životom.

Čini mi se da je u silnoj ljubavi prema najčišćoj i najvećoj žrtvi Ljubavi sadržana punina fra Antine svetosti, tajna njegove dobrote i veličine franjevačke skromnosti i jednostavnosti.

BILJEŠKE

¹ Suvremena služba Vječnosti. Zagreb, 1978., 150 (kratica SSV + str.).

² SSV, 150.

³ Vjesnik Provincije Presv. Otkupitelja, XIV/1965., br. 5–6. Prilog, str. 19.

⁴ SSV, 141.

⁵ Ante Antić, Katedeta po Srcu Isusovu. Tipkopis god. 1957., str. 87. (Jedanaesta duhovna obnova).

⁶ DOA, VI/1976., br. 2–3, str. 3.

⁷ DOA, VI/1976., br. 2–3, str. 5.

⁸ usp. J. Šimunov, Središte života. Zagreb, 1984., 27.

⁹ Nikola Gabrić, franjevac, rođen je 17. studenog 1910., u Metkoviću, franjevačku odjeću obukao je 20. srpnja 1927., godinu dana zatim položio je 21. srpnja 1928. prve zavjete, a svećane pak 18. prosinca 1931. Nakon završenog studija bogoslovije postao je svećenikom 24. veljače 1934., Umro je u Sinju (u splitskoj bolnici) 21. siječnja 1984. Pokopan je u Sinju 23. siječnja 1984., mjesec dana prije pedesete obljetnice svoga svećeništva.

¹⁰ N. Gabrić, Svjedočanstvo (...), rukopis, bez oznake stranice. Rukopis čuva Vicepostulatura u Zagrebu, a jamačno će biti objelodanjen sredinom god. 1984. Rukopis su ovjerili Dr Frane Franjić, nadbiskup splitski i Dr Šimun Sipić, provincijal. (u tekstu NGsvj + str.).

¹¹ NGsvj, 8–9 (stranice su naknadno označene).

¹² Isto djelo, 10.

¹³ SSV, 87 (iz izjave s. M. Andeline Kujundžić).

¹⁴ Vjesnik Provincije (...), XIV/1965., br. 3–4, str. 49.

¹⁵ DOA, IV/1974., br. 4–5, str. 4.

¹⁶ DOA, II/1972., br. 3–4, str. 7.

¹⁷ A. Antić, nav. dj., 78.

¹⁸ usp. Ondje, 88–89.

¹⁹ Ondje.

²⁰ Ondje.

LITERATURA

a) Knjige

1. *Katalinić*, Ante, Dobri otac Antić. Treptaji srca među tvornicama. Split, 1967.

2. *Suvremena služba Vječnosti*. Zagreb, 1978.

b) Članci

1. Čapkun, Petar, U autentičnim okvirima svetaca. Dobri otac Antić (kratica DOA), V/1975., br. 2–3, str. 7–8.

2. Duda, Bonaventura, Sjećanje na o. Antića, DOA, IV/1974., br. 4–5, str. 10–11.

3. Franjić, Frane, Moramo umrijeti grijehu da bismo živjeli Bogu. DOA, VII/1977., br. 1. 2, str. 4–5.

4. Kozelj, Ivan, Trebaju li nam i danas sveti DOA, I/1971., br. 1, str. 2–4.

5. Kuherić, Franjo, Sveti su najljepši plodovi otkupljenja. DOA, I/1971., br. 1, str. 1.

6. Kujundžić, Andelina, Pater Antić – Bogu posvećena osoba. DOA, V/1975., br. 2–3, str. 2–4.

7. Marković, Ladislav, Posvetite se u svome vremenu. DOA, II/1972., br. 2, str. 2–3.

8. Marković, Ladislav, Sakramentalni život (...), DOA, III/1973., br. 1, str. 1–2.

9. Matek, Udrković, Marija, Život, osoba i djelo o. Antića. DOA, III/1973., br. 2, str. 4.

10. Mavrk, Salezija, Fenomen dobrote. DOA, II/1972., br. 1, str. 6–7.

11. Škvorc, Mijo, Propovijed o obljetnici smrti o. Ante Antića. DOA, IV/1974., br. 2–3, str. 2–3.

12. Župić, Jozo, On je pokazivao put. DOA, III/1973., br. 2, str. 12.

NB. Korišteni su spisi fra Nikole Gabrića kao i bilješke o. Ante Antića na tečaju mladih franjevaca-svećenika: *Katedeta po Srcu Isusovu*. Zagreb, 1957. (u rukopisu).

U Fra ANTINOJ ŠKOLI

Najviše će se truditi i nastojati, da u sebi sačuvan, povećam i usavršujem svetu ljubav Božju...

*

Jedinstvo s dragim Bogom po svetoj ljubavi najviše će cijeniti i smatrati jedinim blagom i srećom svojom...

*

Moj će život smatrati kao dar Božji, koga moram opet pokloniti, darovati dragom Bogu...

*

Život je borba i to neprestana – do smrti. Tko ustraje dobit će vijenac slave...

Otac Ante Antić zaljubljen u sakramenat pomirenja

Poznat po svojim duhovnim spisima, blagopokojni o. Gabriel od sv. Marije Magdalene Pacijske, karmeličanin, svojedobno član sv. Kongregacije za proglašavanje blaženih i svetih, a danas i sam na putu za oltar, govorio je svojim klericima: „Slušajte, čitate i proučavajte kroz cijeli vaš svećenički život dokumente Svetе Stolice, tj. pouke Papine i raznih Kongregacija. Sv. Stolica – govorio je – najbolje poznaje život Crkve i svijeta. Budete li slijedili nauku Svetе Stolice, bit će vam suvremeni svećenici i na sigurnom putu.”

U ovoj Jubilarnoj godini, a već i prije, mnogi dokumenti Svetе Stolice usmjereni su na djelo OTKUPLJENJA pa stoga napose na sakramenat Pomirenja, Pokore ili isповijedi, po kojem nam se udjeljuje milost otkupljenja.

Tako na Godinu Otkupljenja usmjerene su već Enciklika Redemptor hominis (1979) i Enciklika Dives in misericordia (1980). Pomirenje je osnovna nit koja se provlači kroz ove dvije Enciklike. Papini govor, izrečeni u raznim državama, uznose vrijednost sakramenta Pomirenja. A pred samu Jubilarnu Godinu i sada, u samoj Svetoj Godini Otkupljenja, Papini govor, Bula „Aperite portas Redemptori”, buduća Sinoda Biskupa, sve govor o sakramentu Pomirenja. Pa i proglašenje svetim o. Leopoldu Mandiću, kapucinu, kao i proglašenje blaženim Poljaku o. Rafaelu Kalinowskog, karmeličanina (22. VI. 1983) povezano je s Godinom Otkupljenja i sakramentom sv. isповijedi. Ovi su, naime, bili isповjednici „masa” i žrtve isповjedaonice.

Papa – reklo bi se – traži uzore isповjednika, kako bi i po njima istakao veličinu i važnost, a ujedno i suvremenost sakramenta Pokore. A sve vodi tome, da se svećenike potakne na revno dijeljenje toga sakramenta, a vjernike i svećenike na ljubav i često i revno „obavljanje” toga sakramenta.

Zadnji pak značajni govor Papini svode se na teme obraćenja i pokore. To su sada najzabrinjujuće Papine teme. Tako u zadnjem hodočasničkom putovanju u Lourdes glavni govor u Špilji nosi naslov „Obraćenje i pokora u jednom svijetu koji je izgubio osjećaj, svijest grijeha”. Uz taj nagovor dodaje Papa molitvu za iduću Sinodu Biskupa, da bi ova cijeloj Crkvi donijela mnogo

ploda u pogledu sakramenta Pomirenja. (Oss. Rom. 16–17. VIII., str. 3). A svećenicima i isповjednicima iz lurdskih svetišta u bazilici RUŽARIJA snažnim riječima govoriti o sakramentu isповijedi. Riječi: „Služba pomirenja je odlučujuća i nezamjenjiva funkcija” jesu srž govora izrečenog svećenicima.

Tu je Papa prvo naglasio činjenicu, da su danas mnogi vjernici zapustili sakramenat Pomirenja, a zatim je odmah dodao odluku, koju Papa sa svećenicima svijeta želi ostvariti, a koja glasi: „Uradit ćemo sve što nam je moguće da poučimo i uvjerimo vjernike o potrebi primanja sakramenta Božjeg oproštenja na način osoban, revan i čest. I mi ćemo se svim silama – dodaje – zauzeti za vršenje isповjedničke službe, kako to Crkva zahtijeva ...”. Na završetku toga govora Papa se obraća Majci Otkupitelja i moli je da svim svećenicima isprosi milost, kako bi davali veću važnost, darajući vrijeme, teološku i duhovnu podobnost i svagdanju vjernost Duhu Svetome za obavljanje sakramenta Pomirenja kojega kršćani toliko trebaju. To je, naime, sakramenat – dodaje Papa – po kojemu se braća pomiruju s Bogom. To je sakramenat, koji pripravlja dušu za slavljenje Euharistije i na proživljavanje u istini zajedništva Crkve Kristova Tijela. (Oss. Rom. 16–17. VIII. 1983. str. 4).

Tko je poznavao o. Antu Antića, lako će mu naći mjesto u opisanom današnjem kontekstu Crkve i svijeta u pogledu sakramenta Pomirenja. Gubitak osjećaja grijeha, rijetko prilaženje sakramenu Pomirenja, oslabljena revnost svećenika u obavljanju toga sakramenta, slabo poznavanje toga sakramenta, još slabije proživljavanje milosti toga sakramenta, a konačno, i umanjena ljubav prema tom sakrementu koji nije kao drugi „radostan” sakramenat, osim na svome završetku – sve su to znaci našega vremena. A sve to nije falilo u duši o. Ante Antića. Zato je za njega sakramenat Pomirenja bio „voljeni” sakramenat, sakramenat „radosti i mira”, pa ga je stoga rado i dijelio i primao.

Tko bi želio približiti lik o. Ante Antića i pružiti ga za uzor današnjem čovjeku, današnjem kršćaninu vjerniku, redovniku i svećeniku, naći će u njemu privlačive osobine, uzor i primjer koje Božji narod očekuje od svojih zagovornika pred Bogom, od svojih blaženika i svetaca. Te razne osobine urezao je duboko o. Ante u duhovni život osoba, s kojima ga je Bog povezao za njegova zemaljskog hodočašća prema nebu.

O. Ante je umro prije 18 godina, ali on još i danas živi u mnogim dušama svojom dobrotom i ljubavlju i požrtvovnošću. Sjećanje na njega ne umire, nego raste. On duše s neba uočljivo pomaže.

O. Ante je proveo svoj život u odgajanju franjevačkih klerika, u isповjedanju, vodstvu duša i davanju duhovnih vježbi. Tu se je on u svemu herojski i us-

tranjo odazivao Božjim milostima, i dijelio bogatstvo postignutih vrlina. Tu je on bio prenosilac i svjedok Evandelja i vođa duša koje su mu se povjeravale.

O. Ante će posebno svjetliti i svojom pobožnošću prema Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramantu i svojim sinovskim štovanjem Blažene Djevice Marije.

Crkvi su uvijek i u svako doba njezine povijesti potrebnii svjedoci – blaženici i sveci – koji će vjernicima biti uzor, vođe, svjetlo.

Tko je temeljno pročitao i razmatrao živote svetaca, nije samo doznao kada i gdje se je svetac rodio, živio i umro, nego je u svakom svecu i nešto posebno uočio, nešto posebno otkrio. Kao danas, tako i kroz stoljeća, Crkvu su uvijek uzdizali njezini izabrani članovi, a i Crkva je uzdizala svoje uzorne članove na oltar poradi njihova svetog života, ali iznad svega, jer su u Crkvi Božjem narodu i čovječanstvu svijetlili jednom karizmom, posebnom milošću, koja je bila kao suvremenii „svjetionik” njihovih dana. Tako, ako bismo htjeli svesti svece i blaženike, ne samo na liturgijski način, tj. na apostole, mučenike, pastire, naučitelje Crkve, djevice, nego na izvjestan broj karizmi, kojima su oni u Crkvi svijetlili, uvjerili bismo se da je svaki blaženik ili svetac bio čovjek svoga vremena i da bi se sve njih moglo svesti na 10–12 kategorija.

Neki su sveci unosili kršćansku vjeru u države, drugi su se borili protiv šizma i zabluda. Drugi su opet hrabri i obraćali zalutale kršćane i dovodili ih na put istine. Neki su opet pozivali Božji narod na pokoru, obnavljali Crkvu, vršili ulogu dobrog pastira i vraćali joj ohladene u vjeri. Drugi su davali na znanje kakove obaveze ima Crkva u novo nastalim vremenima i postajali ute-meljitelji raznih Redova i Družbi. Najzad, neki su mučeništвom za vjeru u Krista ili na koji drugi način (njegujući siromahe, bolesne, zapuštene) žrtvovali svoj život.

Mi danas proživljavamo vremena, prepuna raznih duhovnih problema. O nekim problemima se puno govori i piše, a na neke se možda ne obraća toliko pažnje, jer su to problemi unutar duše i izvana teže uočljivi, teže se primjećuju. Kakav bi to bio problem? Problem milosti. Mnogi kršćani danas nisu u milosti posvećujućoj. Drugi, iako žive u milosti, nisu u takvome obilju milosti da bi doživljavali ljepotu i bogatstvo duhovnog života. Neki kršćani ponegdje, čak i u stanju smrtnog – teškoga grijeha – formalnoga grijeha – pristupaju sv. Pričesti, jer vele, svi idu na pričest pa i oni, da ne bi bili izuzeci. To dušu (polako) ubija. Drugi nose na duši materijalni teški (smrtni) grijeh – objektivno teški grijeh – kojeg subjektivno ne smatraju teškim, pa se u tome grijehu postojano i pričešćuju. A i to osiromašuje duše, oduzima im (istina ne-svjesno) žar i revnost u duhovnom životu. Sve to uводи

duše prvo u neku duhovnu mlakost, a zatim u nemir i najzad u nezainteresiranost za duševne stvari, a još i – vele poneki – isti sam bilo da se isповijedam i pričešćujem ili ne! Mi puno govorimo kako se danas malo moli, slabo pohađa nedjeljna sveta Misa, vjernici se rijetko isповijedaju itd. Baš zbog te „rijetke i dobre” isповijedi, mnoge su duše duševno osiromašile. Sakramenat Pomirenja ili Ispovijed za mnoge nije više sakramenat askeze, penjanja, posvećenja. Sakramenat koji dušu obagaćuje milošću, unosi u dušu mir, prijateljstvo s Bogom. Kao što danas poneki roditelji krste dijete, jer je dijete nemirno, boležljivo, nemirno spava – tako se i na sakramenat sv. Ispovijedi često ide jer je duša „bolesna”, nemirna, samo da se osloboди svijesti, a ne iz želje da me taj sakramenat, nakon što mi se u njemu oprštaju grijesi, produhovi, obogati novim milostima, mirom, revnošću, da oživi u meni sve vrline, napose moje osobno prijateljstvo s Bogom Pa i svete isповijedi u svetišta, na misijama, često su samo čin pobožnosti, a rijetko prava obraćenja na postojani život u milosti posvećujućoj. Često se stoga vjernici opet vraćaju u mlaki kršćanski život i rijetko se uočava razlika u svagdanjem životu između onih koji vjeruju i koji ne vjeruju.

A i za osobe pozvane u razne duhovne staleže, sakramenat svete isповijedi je „ne rijetko” samo sakramenat koji „uklanja” grižnju savjesti zbog nekih grijeha. Stoga i među tim osobama (pozvanim u razne duhovne staleže) milost je mnogo puta samo neka odsutnost teškoga grijeha, a nije jedan doživljaj Božjeg prijateljstva, božanskog života, Božje prisutnosti u nama po milosti. A to je ono što se danas traži. A taj put i takav put milosti otvara sakramenat isповijedi: revno, dobro i postojano primanje toga sakramenta.

Evo kako nam danas dobro dolazi o. Ante Antić, sluga Božji, zaljubljen u sakramenat isповijedi, revan i uzoran isповједnik, ponizan i uzoran pokornik, penitent.

O. Antić svjetli u našim danima i po gore spomenutim osobinama, ali zrači posebno KARIZMOM LJUBAVI PREMA SAKRAMENTU SVETE ISPOVIJEDI i kao isповједnik i kao penitent. Zrači o. Antić po sakramentu kojega Papa u ovoj Jubilarnoj Godini stavlja za cilj i svrhu, kojemu želi povratiti svu njegovu uvišenost i po kojemu želi obnoviti duhovni život u Crkvi.

Za o. Antića sakramenat Pomirenja je veliki izvor posvećenja. Stoga on, čitajući duhovne knjige, skuplja najljepše misli o tom sakramentu. On te misli prevodi ili daje prevoditi, pretipkavati i umnožavati, a zatim ih dijeli pobožnim osobama za duhovno štivo. Najljepše stranice u vezi sakramenta milosrđa slao je i o. Jeronimu Šetki, ofm., svome gojencu i naslijedniku u službi magistra klerika. Pošiljku tih citata 3. II. 1965.

popratio je pismom i molbom da od tih misli o sakramenu svete ispovijedi, spomenuti otac sastavi knjižicu s naslovom „Veliko sredstvo milosrđa Božjega i našega spasa” ili „Sredstvo našega posvećenja i spašenja”. Zadnje poglavlje meditacija te knjižice predlagao je o. Antić da bude „Kako su se sveci ispovijedali i koliko su cijenili ovaj sveti sakramenat”. Knjižica je izašla pod naslovom „Na izvoru istine” (Šetka, Zagreb, 1977.).

Po uzoru svetaca navedenih u spomenutoj knjižici, naime po uzoru Ivana Arškoga, Filipa Nerija, Franje Saleškog, Ignacija Lojolskog, Vinka Fererskog, Alfonса Ligorija i drugih koji su se svaki – ili svaki drugi – dan ispovijedali, i o. Antić to kroz izvjesno vrijeme prakticira. A to čini jer je zaljubljen u taj sakramenat, i poradi efekata plodova toga sakramenta i jer ga je taj sakramenat posvećivao. I baš zato što je bio toliko zaljubljen u taj sakramenat, ispovijedanje i vodstvo duša postaje njegov glavni apostolat. A to njegovo često primanje i rado obavljanje apostolata ispovijedanja učinit će od o. Antića i uzornog penitenta i uzornog ispovjednika i duhovnog vođu.

O. Antić je sa svojim ispovjednikom duhovno sjeđinjen, za njega se moli, njega svaki dan prikazuje u sv. misi da ga Bog obdari milostima i potrebnim svjetлом.

U ispovijedi o. Antić ponizno i iskreno pruža pravu sliku svoga duhovnoga stanja, a za nagradu prima po sakramentu sv. ispovijedi milost Božje blizine. Nakon ispovijedi on proživiljava milosti primljene u tom sakramentu. On proživiljava i primljene savjete. Vodi mu duhovni otac govor, to njemu Bog saopće. Vodi računa o svemu što mu je duhovni otac prigodom ispovijedi i duhovnog vodstva rekao. Sve on to izjavljuje i saopće svome ispovjedniku u pismima upućenim njemu.

Ljubav o. Ante prema sakramentu sv. ispovijedi, njegov način ispovjedanja, njegovo proživiljavanje milosti i mira toga sakramenta, bili su jedna živa duhovna pobuda za svu njegovu duhovnu djecu.

O. Antić je vodio druge, ali se i sam daò voditi po sakramentu Pomirenja, sve dok mu sam Bog nije postao vođom pa je tako postao uzor svakoj duši koja se ispovijeda i koju treba voditi.

O. Ante, zaljubljen u sakramenat Pomirenja, crpio je u potpunosti obilne milosti iz toga sakramenta, ali je i kao revni ispovjednik i duhovni vođa, vodio duše k tome sakramentu pa je tako postao uzor ispovjednika i duhovnog vođe za svakog svećenika. I na samom Teološko-postoralnom tjednu za svećenike 1976., koji je nosio naslov „Grijeh i oslobođenje” istaknuti govornici tečaja u više su navrata spominjali o. Antića kao uzor ispovjednika. A izjave njegovih penitenata

svjedoče da je on kao ispovjednik i duhovni vođa posjedovao sva bitna svojstva – i to u velikoj mjeri – uzornog ispovjednika i duhovnog vođe. Isti penitenti daju na znanje da je o. Antić ne samo kao dobar ispovjednik, nego kao „eximus” izvrstan ispovjednik i duhovni vođa, djelovao na njihove duše.

O. Antić nije živio u takvoj sredini u kojoj bi njegova ispovjedaonica postala „ispovjedaonica masa” a on ispovjednik „masa”, pa stoga „mučenik ispovjedaonice” – kako je Ivan Pavao II. u svojoj homiliji nazvao blaženoga Rafaela Kalinowskog (Homilija, 22. VI. 1983. Oss. Rom. str. 2) – O. Ante nije također sve godine svoga života posvetio ispovjedaonici, ali ulazi u broj onih svećenika koju su – poput o. Leopolda Mandića, o. Rafaela Kalinowskog, o. Pija – posebno u ispovjedaonici „dijelili oproštenje i milosrđa Božje”, duše animirali, usavršavali, vodili ka Eванđelju, povezivali s Crkvom. Pa kao što je proglašenje blaženim o. Rafaela Kalinowskoga i kanonizacija o. Leopolda Mandića, jedno uzdignuće sakramenata Pomirenja, a ujedno i poticaj svećenicima da po sakramentu Pomirenja rado dijele milosti Otkupljenja, tako će i beatifikacija o. Antića – koju mnogi željno očekuju – biti na uzdignuće toga sakramenta, na poticaj ispovjednicima i penitentima, ali iznad svega i pobuda na ljubav prema tom sakramentu Božjeg praštanja i milosrđa, velikom izvoru posvećenja. A taj poticaj, uzor i pobuda na ljubav prema tom sakramentu danas je suvremena i potrebna stvar, jer živimo u doba u kojem se je ljubav prema tom sakramentu ohladila u dušama vjernika, a često i u dušama staleža, pa i u onima – tj. svećenicima, koji su pozvani na dijeljenje toga sakramenta. A sve to i manjak ljubavi prema tom sakramentu, snizuje nivo milosti u dušama i u Crkvi, stoga su nam danas potrebni ideali, uzori koji su nosili baš karizmu ljubavi prema sakramentu Pomirenja, koji su rado ispovijedali i rado se ispovijedali. A takav je bio o. Ante Antić.

o. Ladislav Marković

U Fra Antinom školi

*

Preko dana češće se sjetite ljubavi Isusove u muci i smrti njegovoj.

*

Dnevno se svladavati i strpljivo podnašati s trepećim Isusom sve što Bog pošalje... .

*

Dobri Otac Antić u znakovitom okviru

U nedjelju 11. prosinca 1983. u svetištu Gospe Lurdske u Zagrebu proslavljenja je trinaesta obljetnica prijenosa tijela Dobrog Oca Antića iz grobnice na Mirogoju u kriptu samostanske crkve. Na večernjoj misi u 19 sati okupio se velik broj vjernika.

Koncelebriranu misu predvodio je o. Gabrijel Tomić, član samostana Gospe Lurdske, a propovijedao je vlač. don Luka Depolo, urednik Glasa Koncila. U koncelebraciji je sudjelovalo još desetak svećenika.

Ovogodišnji spomen na prijenos tijela Dobrog o. Antića stavljamo u svečani znakovit okvir Svete godine Otkupljenja, VI. sinode biskupa u Rimu, proglašenja svetim našeg kapucina o. Leopolda Bogdana Mandića, i u vrijeme III. nedjelje došašća u koju smo okupljeni na spomen-slavlje.

• Po riječima Svetog Oca Ivana Pavla II. u Svetoj godini Otkupljenja treba osobitu pozornost posvetiti „nezamjenjivoj ulozi sakramenta pokore u spasotvornom poslanju Crkve. Nije li naša najžarča želja da se u ovoj Godini Otkupljenja smanji broj ovaca koje lutaju i da za sve dode povratak Ocu koji čeka, i Kristu, pastiru i čuvaru svih duša?”

Posebna je milost Godine Otkupljenja, dakle, obnovljeno otkriće ljubavi Boga koji se daruje, na osobit način u praštanju, u sakramentu ispovijedi.

• U Rimu je 29. rujna započela radom VI. sinoda biskupa koji će raspravljati na temu „Pomirenje i pokora u poslanju Crkve”. „Zadača Sinode”, rekao je Papa u homiliji na dan otvorenja „bit će provjeriti kakvom jekom odjekuju u Crkvi i u suvremenom svijetu riječi Kristove koje pozivaju na obraćenje i na pokoru. (...) Kao nasljednici apostola, mi imamo osobitu odgovornost za otajstvo pomirenja čovjeka s Bogom, posebnu odgovornost za sakramenat u kojemu se to pomirenje vrši.”

Doista, pomirenje i pokora izravno se tiču temeljnog Kristovog evandeoskog poziva na obraćenje – otkupljenja koje je i danas poslanje Crkve. Bog bogat milosrdjem pomirio nas je sa sobom u Smrti i Uskršnju svoga Sina Isusa Krista. On sam hita da nas spasi, ne prestajući pružati nam oproštenje – Otkupljenje.

Preč. Luka Depolo propovijeda

• U prigodnoj homiliji kod svečane mise na Trgu Svetoga Petra u Rimu, na dan kada je o. Leopolda Mandića uvrstio u popis svetaca Katoličke Crkve, papa Ivan Pavao II. izložio je duboke misli o Bogu koji je ljubav, koji se kao ljubav dariva čovjeku za izgradnju civilizacije ljubavi, o poslanju Sina da bude žrtva za pomirenje i uspostavu Saveza između Boga i ljudi. Papa je tako povezao sadržaj Godine Otkupljenja sa sadržajem rada Sinode biskupa koja upravo raspravlja o sakramentu pomirenja.

Sveti je Leopold, po riječima Ivana Pavla II. „slavio sakramenat pomirenja vršeći svoje služenje kao u sjeni Krista Raspetoga. Upravljao je pogled u Raspelo što je visjelo nad pokornikovim klecalom. Raspeti je tu uvijek bio glavni. 'On koji opraća, On koji odrješuje!' (...) Bijaše on isповjednik neprekidne molitve, isповjednik koji je redovito živio unesen u Boga, u vrhunaravno ozračje.”

• Rođenje Isusa Krista koje iščekujemo može se dogoditi samo u srcu koje se otvara bogatstvu praštanja u slobodi djeteta, priznaje i kaje se za grijeh, obećaje živjeti novim životom Očevog milosnog dara.

U ovom znakovitom okviru što ga stvori Bog u blagoslovjenom vremenu u kojem živimo, na sasvim osobit način doživljavamo lik Dobrog oca Antića, franjevca, isповједnika. U čitavom njegovom životu, isповједničkoj duhovnosti стоји tajna Križa, tajna Otkupljenja. On je poput subrata svetog Leopolda zaledan u križ. Tri je rečenice upućivao dušama: „Vaš ideal neka bude: Isus Propeti. Vaš program: Sveta volja Božja. Vaša škola: Križ, Presveta Euharistija, Evandelje.“ Onoga koji želi ozbiljno započeti živjeti, pronaći smisao svoga života, koji želi naći izlaz iz tjeskobe, o. Antić upućuje na križ. To je treća poruka Dobrog o. Antića: „I križ Gospodina našega Isusa Krista je izvor života za kršćanina.“ Upravo radi grijeha moramo prihvati križ.

Svijet u kojem živimo sve više gubi svijest grijeha, grešnosti. Zamućen je pojam grijeha. Nevidljivi lanci grijeha iznutra vežu čovjeka. Pa tako čovjek ulazi u ropstvo koje ga veže u korijenu lancima koje može odriješiti samo milost i milosrđe Boga, Oca našeg.

U takvim prilikama osobnog ropstva grijehu, suvremeni čovjek često dolazi Kristu s pitanjem kojeg smo čuli večeras u Evandelju po Mateju, na III. nedjelju došašća: „Jesi li ti Onaj koji ima doći, ili druga goga da čekamo?“ (Mt 11, 3).

Danas se mnogo govori o Kristu, ali ga slabo poznamo. Zabljesne u romanu, pjesmi, filmu, molitvi neka iskra Kristovog čovjekoljublja, ali to još nije On – naš Otkupitelj. Pravi lik Spasitelja može se doživjeti jedino pod križem. Oči u oči s križem, s raspetim tijelom. Tek kad je „rob grijeha“ predan križu, može doživjeti ono što Isus daje kao svjedočanstvo za sebe: „Slijepi progledaju,

hromi hode,
gubavi se čiste,
gluhi čuju,

U Fra Antinoj školi

Mučati:

- o sebi, to je poniznost;
- o tuđim pogreškama, to je ljubav;
- od beskorisnih riječi, to je pokora;
- u zgodno vrijeme i na zgodnom mjestu, to je razboritost;
- u križevima, to je heroizam.

*

Bog dragi prima kao da smo njemu napravili, što za njegovu ljubav svome bližnjemu pomognemo, učinimo, iskažemo... .

mrtvi ustaju,
siromasima se navješće Evandelje“ (Mt 11, 5–6).

Križ oslobađa. Čovjeka čini stvarnim, spušta ga na zemlju, suočava ga sa stvarnošću života. Pred križem se ne može lagati ni sebi ni drugima.

Zato toliki koji su se isповijedali kod oca Antića svjedoče njegovo silno razumijevanje i skrb da spasi čovjeka, da se potpuno zauzme za njega, da sa svom oštrinom, radikalno, osudi grijeh. Upravo, jer je u sakrementu isповijedi doživljavao čovjeka pred sobom, otac Antić je mogao svjedočiti Božje milosrđe. Malo tko se toliko radovao otkupiteljskom daru isповijedi kao otac Antić koji se toliko isповijedao (jedno vreme svaki dan) da bi očišćen mogao druge umivati na istom vrelu spasenja. Evo nam svjedočanstva: „Oca Antu je krasila majčinska blaga dobrota i duševna odlučnost i svijest da govori u ime Božje.“

U drugom čitanju III. nedjelje došašća sveti Jakov nam govori o strpljivom rataru koji „iščekuje dragocjeni urod zemlje.“ I mi smo o. Antića prije 13 godina položili u kriptu ovog Gospinog svetišta. Od dana smrti 1965., od kako je ušao u stanove Oca svojega s kojim je već ovdje na zemlji bio mistično sjedinjen, na svakom je štovatelju dužnost molitve za „kišu ranu i kasnu“ (Jak 5,7) da o. Ante procvjeta kao sluga Božji, kao blaženik, kao svetac.

U molitvi vjernika molili smo za potrebe Crkve, za isповјednike, da ljudi u isповijedi dožive Božić ... Molili smo za vicepostulatora o. Roka Tomića i sve poslove u vicepostulaturi da u duhu o. Antića strpljivo iščekujemo dan volje Božje.

Nakon mise svećenici su s pukom molili pred grobom oca Antića a o. Roko Tomić vicepostulator, govorio je da su prije 13 godina otvorili lijes koji je ležao u vodi i tijelo o. Antića našli netaknuto, posve sačuvano – kao na dan blažene smrti.

*

U svemu budite ne egocentrični, nego kristocentrični!

*

Pazi i čuvaj se da ne bi u svetom redovništvu ostao uvijek na istom mjestu, jer je svetačka riječ: tko ne napreduje, taj nazaduje... .

*

Uvijek gledajte gore... Uvijek težite za svojim idealom: biti svet... .

Otac Ante Antić i sakramenat pomirenja

U SVJETLU SVETE GODINE OTKUPLJENJA I BISKUPSKE SINODE

1. Sjećamo se večeras blažene smrti O. Ante Antića koja se dogodila 4. ožujka 1965. godine.

Kako svjedočanstva o dobrom ocu Antiću govore da je davao veliko značenje sakramentu pomirenja u svom osobnom životu i da se isticao kao vrstan isповједnik i duhovni voda duša, smatram da je prikladno i spasonosno za sve nas večeras posvetiti temi o sakramentu pomirenja posebnu pažnju.

Smatram da je ova tema vrlo aktualna danas, jer joj i Crkva posvećuje veliku pažnju. O tome svjedoči Sveta godina Otkupljenja, koju je progalsio Sveti Otac Ivan Pavao II. posebnom papinskom bulom, i Biskupska sinoda koja je održana prošle jeseni u Rimu, a imala je za temu sakramenat pomirenja.

Približiti o. Antića kao duhovnog čovjeka, koji veoma cijeni sakramenat pomirenja u svom životu i u životu svoje duhovne djece, može nam pomoći da još dublje upoznamo njegov tako svetački i ljudski simpatičan lik.

2. Sveti Otac Papa govoreći u svojoj buli proglašenja Svete Godine o značenju Kristova Otkupljenja u odnosu na nas ljude, da bi nas Otkupljenje zahvatilo, ističe važnost i potrebu obraćenja, u kojem sakramenat pomirenja ima posebno značenje.

Sakramenat pomirenja tvrdi doslovce Sveti Otac: „uspostavlja novi osobni kontakt između grešnika i Otkupitelja” (5); „...otajstvo spasenja nalazi svoje prirodno ostvarenje u sakramentu pokore” (6).

U ovoj Godini Otkupljenja može se reći da Sveti Otac Papa ne propušta ni jedne prilike da ukaže na učinke koje ovaj sakramenat može unijeti u život ljudi, kako pojedinaca, tako i ljudske zajednice.

Primjerice: 15. travnja prošle godine u govoru jednoj skupini biskupa iz Sjedinjenih Američkih Država. Tom prilikom je Sveti Otac istakao kako se biskupi moraju posebno brinuti da odgoje svoje vjernike za primanje sakramenta pomirenja, i da doprinesu oblikovanju temeljnih smjernica na predstojećoj biskupskoj sinodi za kršćanski rast kroz sakramenat pomirenja

i da bi kroz taj rast onda kršćani mogli doprinijeti obnovi društva. Jer, rekao je sv. Otac, samo kada kršćani budu priznali da postoji grijeh, bit će pripravni i osposobljeni shvatiti što znači pomirenje i otvaranje srca na pokoru i na obraćenje. (usp. Osservatore Romano, 16. IV. 1983).

Bilo u svojoj buli kojom najavljuje Svetu Godinu, bilo u svojim nagovorima raznim skupinama o sakramentu pomirenja, Sveti Otac govori u kontekstu moralne i duhovne krize svijeta i ukazuje što bi ovaj sakramenat mogao doprinijeti za promjenu svijeta i za obnovu svijeta, kad bi ga plodonosno formirali.

Biskupska sinoda posvetila je sakramentu pomirenja cijeli jedan mjesec. Sudionici sinode uz produbljavanje razloga krize ovog sakramenta, kao što to čini i Sveti Otac, nisu se mogli oteti dojmu da kriza sakramenta pomirenja ovisi i o svećenicima. „Uvjeren sam, rekao je na sinodi jedan biskup iz Venezuele, da kada svećenici promiču ovaj sakramenat i pokažu se spremnima dijeliti ovaj sakramenat, broj se pokornika umnaža. Smatram da kriza zato nije toliko radi povjesno kulturnih pojava nego se radi o pastoralnom problemu” (usp. Osservatore Romano, 9. X. 1983).

Jedan biskup iz Lesotha je izrekao isto mišljenje. On tvrdi „da je potrebno da svećenici obrate više pažnje isповјedaonici i da je potrebno više nego prije davati priliku za isповijed i prikladno pripremati vjernike koji se žele isповjediti“ (isto mjesto). Mogli bismo nastaviti u navodima iz govora Svetog Oca i biskupa na sinodi o problematici sakramenta pomirenja, ali što sam naveo dostačno je da uočimo kako učiteljstvo Crkve vidi u ovom sakramentu veliku ulogu u ostvarenju Otkupljenja i pomirenja s Bogom i s ljudima među sobom. U svjetlu ovih razmišljanja učiteljske Crkve mogli bismo reći da je O. Antić nekako preteča u valoriziranju sakramenta pomirenja.

Oni koji su o. Antića poznavali ili duhovno vodili tvrde da je on posebno cijenio ovaj sakramenat u svom osobnom životu. Ispovijedao se često, uvijek ponizno i iskreno i nastojao je pružiti pravu sliku svog duhov-

nog stanja a za uzvrat toj otvorenosti Bog mu je davao milost svoje blizine (usp. Đakovački Vjesnik, 10/1983, str. 178).

Dok je sam crpio obilne milosti, posebno doživljavanje Božje blizine, nastojao je kao revni isповједник i duhovni voda duša, poticati i odgajati svoju duhovnu djecu da cijene ovaj sakramenat i da mu pristupaju sa vjerom, uvjereni da će im pomoći za napredak u duhovnom životu.

Jedan dokaz te velike cijene i vrijednosti sakramenta pomirenja očituje se u skupljanju misli koje je u čitanju knjiga susreo o sakramentu pomirenja. Te misli bi dao prevoditi na hrvatski jezik i otiskati na pisaćem stroju i dijeliti svojoj duhovnoj djeci.

Posao je te sakupljene misli O. Jeronimu Šetki i poticao ga da sastavi o tome prikladnu knjižicu, što je potonji i učinio izdavši knjižicu 1977. pod naslovom „Na izvoru Istine”. Moglo bi se sigurno na tu temu skupiti još mnogo podataka ali što sam naveo dovoljno je da potvrdi mišljenje po kojem sam o. Antića nazvao jednim od preteča, pionira, u vrednovanju sakramenta pomirenja. Nakon 19 godina od njegove smrti naučiteljstvo Crkve je toj istoj temi posvetilo cijelu jednu biskupsku sinodu!

3. O. Antić je došao do vrednovanja ovog sakramenta kroz svoje vlastito duhovno iskustvo i iskustvo što ga je stekao u vođenju duša.

Danas to njegovo iskustvo dobiva i potvrdu u pomacima same teologije o sakramenu pomirenja i sjećanje na njegovu blaženu smrt daje nam poticaj da o tome nešto kažemo jer u tim pomacima nalazimo potvrdu njegova iskustva o važnosti ovog sakramenta u duhovnom životu kršćana.

Ono što se na poseban način događa danas, kada se govori o sakramenu pomirenja, jest da se ovaj sakramenat na poseban način povezuje sa sakramentom krštenja. Svakako, svaki sakramenat se temelji na krštenju, ali sakramenat pomirenja pod nekim vidovima predstavlja obnavljanje toga sakramenta i njegovo produbljavanje na životnom planu kršćanina.

Već je u trećem stoljeću kršćanstva bilo duboko uvjerenje u Crkvi da se polaganjem ruku prilikom pokore ili polaganjem ruku kod krštenja postaje sudionicima života Duha Svetoga.

Time se želi reći da je kršćanski život, život u Duhu Svetome i u zajednici vjernika, to jest onih koji su puni Duha Svetoga. Oni su stavljeni u novi način života što ga, je Kristi zasluzio mukom, smrću i uskršnjem. Krštenici i pomireni pokorom sudionici su onih snaga uskrsnuloga Krista koje nadiru u dušu snagom Duha Svetoga. Ta snaga nadire u duše posredstvom Crkve bilo kroz sakramenat krštenja bilo kroz sakra-

menat pomirenja. „Druga daska spasa poslije brodoloma” kako sakramenat pomirenja naziva tridentski sabor, ima dakle snagu ukorjenjivati u dušu naše novo biti u Kristu, što je nastalo po krštenju.

Sakramenat pomirenja ima snagu da naše biti u Kristu pojačava, da izgrađuje u nama autentično suobličenje Kristu, da ukorjenjuje u nama opredijeljenost za Krista, da se tako obratimo i budemo otporniji svijetu koji je pun svakovrsnog grijeha. Ovo je uvelo veliki pomak u teološkoj misli o sakramentu pomirenja. Preveliko usredotočenje pažnje samo na ispunjaj grijeha a manje na ukorjenjivanje naše u Kristu i na obraćenje, sa svim njihovim zahtjevima kako u osobnom tako i u zajedničarskom životu, možda je baš dovelo sv. ispunjaj u današnju krizu.

Sv. ispunjaj, ako nije proživljena kao obraćenje i kao ukorjenjivanje u Kristu, može postati običaj i bez dubokog sadržaja za život. Steklo se mišljenje da je „dosta” ispunjaj teške grijeha i da odrešenje „čini sve”. To je vodilo u opasnost da se ispunjaj pretvori u jedan „mekhanizam” (usp. Alfredo Maranzini, Identità e sviluppo dogmatico e variazioni nel sacramento della riconciliazione, u knjizi: Peccato e riconciliazione. Alla ricerca della grandezza, Rim 1983, str. 145, 146).

Ovo novo svjetlo što na sakramenat pomirenja baca razvoj teološke misli, na koju sam samo kratko upozorio, dočarava nam domet i značenje ovog sakramenta u životu kršćanina i Crkve. Sakramenat nije samo zato da uspostavimo milosne odnose s Bogom, nego također da rastemo u našem biti u Kristu. A kad rastemo onda postajemo slobodni slobodom kojom nas Krist oslobada. Postajemo otporni protiv zla, stavljamo se u one uvjete života koje omogućuju pomirenje s Bogom i ljudima.

Dobri o. Antić nije imao spoznaje o ovim pomacima u teološkoj misli ali je sam iskusio da ovaj sakramenat služi za rast, da je on Božje događanje u nama.

Nama nije moguća u ovom trenutku dublja raščlamba o tome. Svakako nam je dovoljno na to ukazati i potaknuti da se dublje prouči osobno iskustvo o. Antića u odnosu na ovaj sakramenat i iskustvo s dušama koje je odgajao da duhovno rastu.

Ne sumnjam da bi to posebno osvijetlilo njegov duhovni lik i njegov lik ispunjajnika i duhovnoga vođe.

4. Ova naša razmišljanja dovode nas da dublje shvatimo nastojanje Crkve oko primanja ovog sakramenta i da obrede Novog reda pokore što je Crkva predviđala ne shvatimo površno. Novi Red pokore želi baš, kroz razna pokornička slavlja, pomoći da pristupanje ovom sakramentu pomirenja bude jedno „događa-

nje". Kako sakramenat pomirenja ne može biti dušboko događanje bez dubljeg poniranja u vjeru do koje dolazimo kroz Božju Riječ zato nas Crkva upućuje na slušanje i razmišljanje o Božjoj riječi kod priprave za sakramenat pomirenja. Crkva je uvjerenja da bez dubljeg osluškivanja Božje riječi ne možemo spoznati Božje milosrde i njegovu potrebu niti smisao muke, smrti i uskrstnoca Gospodinova na naše otkupljenje, za naš rast i za naše oslobođenje i pomirenje s Bogom i s ljudima. Kroz pokornička slavlja, u kojima Božja riječ ima središno značenje, želi pomoći da susretne Krista, da taj susret onda u sakramentu pomirenja bude nešto što se dogodilo u susretu Zakeja s Isusom.

Zakej je bio carinik, kaže sv. Luka, dakle, onaj koji je ubirao carski porez; ubirao je više nego što je smio i tako pljačkao i bogatio se na tudi račun. Ipak jednoga dana, kada je Isus prolazio kroz njegovo mjesto, i on je htio vidjeti Isusa. Kako je bio malena rasta popeo se na smokvu da može Isusa bolje vidjeti kada bude prolazio. Isus ga ugleda i reče mu: Zakeju, siđi brže. Danas mi je boraviti u twojоj kući. Isusova ga je dobrota ganula i on se obratio te obraćenje pokazao djelima. „Evo, dajem polovicu siromasima”, rekao je, “i ako sam koga opljačkao vratit će u četverostruko.”

Susret s dobrotom i ljubavlju Isusovom obratio je Zakeja. Nešto slično treba se dogoditi u nama sakramentom pomirenja. Kroz čitanje i osluškivanje Božje riječi treba se dogoditi susret s Bogom, s Kristom koji je za nas umro i uskrstnuo, koji nas je otkupio i oslobio. Takav susret vjere, smatra Crkva, treba se dogoditi u nama kada idemo k sakramentu pomirenja i zato nas ona upućuje na slušanje Božje riječi u pokorničkom bogoslužju.

Bilo bi zanimljivo znati malo pobliže kako je o. Antić pripremao duše na susret s Kristom u sakramentu pomirenja, da bi taj sakramenat bio Božje događanje i obraćenje. Dovoljno je ovdje spomenuti da je uvek isticao svojim pokornicima Krista-dobroga pastira koji nas neizmjerno voli, koji je za nas umro na križu da bude naša pobjeda.

Svakako ova tema zaslužuje pažnju i poticaj da se bolje obradi i po njoj istakne divan lik o. Antića kao ispovjednika!

5. Sakramenat pomirenja je najzad i sakramenat pomirenog čovječanstva. Na tu nas istinu upućuje i papinska bula kojom je proglašena Sveta godina Otkupljenja.

Božji plan spasenja nije samo zajedništvo ljudi u bratstvu, ili skup braće u ljubavi, nego također rušenje svih zidova odijeljenosti između ljudi. Božji plan spašenja je mir, Kristov mir.

Ova istina i ovaj vid sakramenta pomirenja, posebno u nama koji poštujemo o. Antića, potiče na mnoga

razmišljanja. U tom vidu je zanimljivo pitanje i odgovor: Šta se događalo s duhovnom djecom o. Antića po sakramentu pomirenja, na planu njihova rada i susreta s ljudima?

I ova bi tema bila dovoljna za cijelo jedno predavanje! Mi se ipak zadovoljimo time da ovu temu samo postavimo i izazovemo kojeg istraživača koji bi tom pitanju obratio pažnju i kroz obilnu dokumentaciju, posebno pisma, dao odgovor.

6. Zaključimo ova naša razmišljanja sa nekoliko navoda iz današnjeg nedjeljnog bogoslužja riječi. U drugom misnom čitanju uzetom iz poslanice sv. Pavla Rimljana susrećemo ove riječi: „Očitovala se ... pravednost Božja po vjeri Isusa Krista, prema svima koji vjeruju ... Svi su sagrijesili i potrebni su Božje slave; opravdani su besplatno njegovom milošću po otkupljenju u Isusu Kristu”. Misno evanđelje uzeto iz sv. Mateja nadovezuje: „...tko god sluša.. moje riječi i izvršava ih, prispodobit će se mudru čovjeku koji sagradi kuću na stijeni”.

Ovi odlomci iz današnjeg bogoslužja riječi ne odnose se neposredno na sv. isповјед, na sakramenat pomirenja, ali ističu temeljnu istinu koja mora pratiti kršćanski život i primanje sakramenata, to je vjera u Otkupljenje Isusa Krista. Bez duške i proživljene vjere u Otkupljenje nema izlaza iz moralne i duhovne krize čovječanstva, iz krize sakramenta pomirenja.

Kako je važno da se suočimo s Bogom i našim Otkupiteljem, da se obratimo i budemo pomireni s Bogom te da se pomirimo među sobom!

Neka nas u porastu te vjere zagovara dobri o. Ante Antić. Amen! ~

U Fra Antinoj školi

U čitelju:

*ne tražim da budem tješen, nego da tješim;
ne tražim da budem shvaćen, nego da shvatim;
ne tražim da budem ljubljen, nego da ljubim!*

Jer:

*dajući – primamo;
zaboravljajući – nalazimo sebe;
dok opaštamo drugome – nama se opašta;
umirući – uskrsnut ćemo na život vječni!*

*

*Budite zadovoljni s onim položajem, s onom službom,
koju vam Providnost preko poglavara dodijeli...*

*

O. IVAN JURIĆ

1913 - 1983.

ZADUŠNICA ODRŽANA U RIMU
TRIDESETI DAN POSLIJE SMRTI

Posljednji razgovor u Rimu

Ujutro 3. travnja ove godine umro je u Splitu o. Ivan Jurić. Tako je završio zemaljski život čovjeka jakog, neumornog radnika. Dva dana kasnije bio je pokopan na Visovcu.

„Sjedinjenje putnika s braćom koji su usnuli u Kri-stovu miru nipošto se ne prekida, dapače, po trajnoj se vjeri Crkva jača u saopćivanju duhovnih dobara“ (LG 49).

Naš susret potvrđuje tvrdnju II. vatikanskog sabora. Naše sjedinjenje s našim subratom i prijateljem Ivanom, koji je usnuo u Gospodinu, očituje se na osobit način u slavljenju euharistije – spomena smrti i uskrsnuća Isusova. Taj je susret znak da mrtvi nisu isključeni niti iz kuće niti iz sjećanja. Razmislimo ukratko o onome što je bio i što je činio dok je bio među nama; mislimo kako je i gdje je sada; ne smatramo ga mrtvim nego živim u Gospodinu.

Rodio se 1. siječnja 1913. u Prugovu, u zaleđu Splita, u seoskoj obitelji. Kao dječak ušao je u franjevačko sjemenište u Sinju i završivši humanističke nauke položio svećane zavjete 12. studenoga 1934. Završivši filozofsko-teološke studije u svojoj Provinciji Presvetog Otkupitelja, bio je zareden za svećenika 6. svibnja 1937. Iste je godine bio poslan u Antonia-

num u Rim gdje je postigao doktorat iz teologije s tezom *Franciscus de Mayronis Immaculatae Conceptionis eximius vindex*, djelomično objavljenu od *Studi Francescani* (51 (1954) 224–263).

1940. g. na poziv p. Balića postao je članom Komisije za kritičko izdanje djela G. D. Scota. Poslije je bio i sekretar te Komisije. Osim čitanja srednjevjekovnih rukopisa bavio se redakcijom *Responsio ad Annotations super revisione scriptorum I. D. Scotti* (Rim 1971, pp 386) u očekivanju postupka za proglašenje blaženim Oštromognog Učitelja.

Provodio je dane i godine odgonetavajući nečitke stranice srednjevjekovnih rukopisa, ali uvijek u zajedništvu sa subraćom, bliskom i dalekom; most sjedinjenja, čudo uslužnosti.

Bio je čvrsta karaktera, obojenog tvrdokornošću svog naroda s kojim je uvijek ostao povezan, jake uporne volje da privede kraju poduzete odluke, dobro srce oca i brata, dobročinitelj i tješitelj. Bio je onaj koji je shvatio evanđeosku poruku „Badave primiste, badave i dajite“. Ovo „dajite“ Isusovo, značilo je za Ivana dati svoje vrijeme, svoju sposobnost, vlastitu ljubav, značilo je dati samoga sebe. Shvatio je da život treba staviti na kocku ako ga se želi zadobiti; treba se dati ako se želi postići postojanost i budućnost.

U svoj svojoj aktivnosti dao nam je svu svoju osobnost. Nije nikada poznavao „dosta“ nego se borio za „uvijek naprijed“, uvijek više, uvijek bolje; (nikada polovično, uvijek sve), sve do kraja.

Zbog osobitosti života, zbog ljubavi, zbog dobrote, zbog pravednosti, spustio se do autentičnih korijena egzistencije i ušao u zajedništvo s mnogima. Kako je rekao jedan duhovni učitelj „Ostaneš li u svojoj osamljenoj sobi i ispravno misliš, čut će te na tisuće kilometara daleko“. Nema, doista, barijera koje prijeće dobro, nema zidova koji se suprostavljaju istini. Jednom ostvareno dobro prevljuje svoj tajni put prema srcu svih ljudi koji su dobri i pravedni.

O. Stjepan Vučemilo uz fra Ivana

S. Ana Marija uz bolesnog strica

P. Benigar – na rastanku uz fra Ivana

Njegova je smrt bila kao i njegov život (odlazak pun nade). Slijedivši izbliza Isusa iz Nazareta, znao je da je na križu Isus umro za njega ali ne umjesto njega. On je trebao nastaviti trpjeti (18 kirurških zahvata) i kad na njega dode red, umrijeti. Bio je uvjeren da je Isusova smrt za njega blagodat i da on ne mora više umrijeti sam na gori „izvan vrata”, napušten od Boga i od ljudi.

Znao je da može umrijeti u zajedništvu s braćom, u zajedništvu s ljubavlju Božjom, siguran u oproštenje, s nadom u život i uskrsnuće.

Hrabar čovjek, o. Ivan živio je sigurnost vjere da je Isus (koji je uskrsnuo od mrtvih, prvina onih koji su usnuli) išao prije njega ne samo u smrt nego i u uskrsnuće. U uskrsnuću Isus je otišao pred njim, otišao je pred njim u kuću Očevu. Tome Ocu mi sada govorimo: „Mi vjerujemo, Oče, da će doći dan kada smrt više neće nama gospodovati. Bit će to tvoj novi svijet po mjeri čovjeka. Doći će dan twoje punine, istine i pravde, zajedništva u ljubavi. Mi ćemo biti tvoj narod a ti ćeš biti naš Bog (u sve vijeke)“.

Zadušnica u povodu obljetnice smrti o. fra Ivana Jurića

Život, rad i smrt o. fra Ivana Jurića. Kratak prikaz

O. Fra Ivan Jurić rodio se u Prugovu kod Splita 1. siječnja 1913. Osnovnu školu pohađao je u rodnom Prugovu. Gimnaziju je završio u Sinju. Novicijat je obavio u Visovcu i položio prve zavjete 30. kolovoza 1930. Bogosloviju je studirao u Makarskoj i služio Mladu misu 6. svibnja 1937.

Bio je izvrstan student. Upao je u oči svome profesoru, već tada poznatom znanstveniku o. Karlu Baliću, koji ga je još tada uzeo za suradnika. Dakako da je starješinstvo Provincije imalo sve to pred očima kad su mladomisnika fra Ivana Jurića poslali u Rim na daljnji studij. O. Jurić je u Rimu završio studij i doktorirao iz teologije. Među kolegama je bilo poznato da je fra Ivan sve ispite položio „summa cum laude – s najboljom ocjenom.“

Suradnik oca Balića.

O. Jurić, po završenom studiju ostaje u Rimu. S dozvolom Provincije, pod vodstvom poznatoga provincijala mp. Grabića, o. Balić je stavio mladoga Jurića u Skotističku komisiju. Tako je Balićev student-suradnik iz Makarske sada postao rimski Balićev naučni suradnik. U Skotističkoj komisiji za kritičko izdavanje djela bl. Dun Scota poznatog srednjovjekovnog mislioca, radio je o. Jurić kroz cijeli svoj vijek, to jest preko četrdeset godina. Među ostalim, on je u komisiji bio stručnjak za latinski jezik. Na svim knjigama znanstvenoga opusa što ga je izdala Skotistička komisija stoji među ostalima i ime dr. fra Ivana Jurića. Ne mislim davati ocjenu o njegovu znanstvenu radu. To će učiniti pozvani. Htio bih samo naglasiti kako je to mučan posao preko četrdeset godina imati u rukama stare kodekse... Samo rijetki su sposobni za takve žrtve. Ali bez njihovih žrtava prošlost ostaje sakriveno blago.

U Skotističkoj komisiji je o. Jurić radio zajedno sa sada također pokojnim o. Petrom Čapkunom. Oni su rodom iz susjednih sela. Jurić iz Prugova, a Čapkun iz Konjskoga. Toliko godina su sjedili za radnim stolom u Skotističkoj komisiji jedan do drugoga... Sada su jedan do drugoga u grobu na Gospinu otočiću Visovcu. Ne može se govoriti o fra Ivanu Juriću bez fra Petra Čapkuna i obratno. Toliko su u životu i radu bili povezani.

Danas je dan smrti Sv. Bernardice Soubirous. Umrla je 16. IV. 1879. Ova samostanska kapela posvećena je Gospi Lurdskoj i Sv. Bernardici. Prigodom ovog bogoslužja to rado ističem. I još naglašavam: nalazimo se 1933. slavila 1900 – godišnjica od Isusove smrti 1950 godina od Isusove smrti i uskrsnuća! A kada se 1933 slavila 1900 – godišnjica od Isusove smrti i uskrsnuća, – u toj svetoj godini je Bernardica Soubirous proglašena svetom od pape Pija XI. koji ju je nazvao zvijezdom svoga pontifikata.

Neka nam draga Svetica pomogne da ovo bogoslužje obavimo što dostojni!

A da bismo što dostojni proslavili ova sveta otajstva, pokajmo se za sve što se Bogu ne sviđa u našem životu...

Dobročinitelj provincije i mnogih drugih

3. travnja, na blagdan Uskrsa, ove godine, naša Provincija je, po ljudsku govoreći, izgubila mnogo... Prigodom sprovoda i pokopa izrekli su pohvalne govorere o pokojniku: šibenski biskup Arnerić, naš provincijal mp. Šipić; njegovi kolege i suradnici Melada, Hekić, Markoč; njegov mještanin Bezina; visovački gvardijan itd. Svi su oni isticali dvije pokojnikove vrline: kao prvo „dilexit Provinciam - ljubio je Provinciju”, a drugo uslužnost i ljubav prema svakome tko ga je zamolio za uslugu. Tako je on na idealan način oživotvorio ideal franjevaštva: „non sibi soli vivere sed et aliis proficere – ne živjeti samo za sebe nego i drugima pomagati!”

Posljednjih godina bio je tajnik „Speck Patra” – poznate katoličke dobrotvorne ustanove. Vjerujem da je taj trud uzeo na sebe samo da bi mogao pomagati potrebne!

Ja kao misionar i prokurator misija u Zairu, Luhwinja u dalekoj Africi, gdje rade četvorica franjevaca i šest franjevki, ističem njegovu ljubav prema misijama. Kada sam odlazio kući iz misije, svi, i misionari i vjernici su pozdravljali fra Ivana, svoga velikog dobročinitelja... Možda će oni najviše za njim plakati!

O. Roko, poznati voditelj hodočašća, koji je organizirao ove zadušnice, znade bolje, a i mi smo se u to osvjeđočili kako nas je fra Ivan rado primao i koliko nam je bio uslužan. Njegove usluge su bile i velikodušne i dragocjene!

O. Jurić je bio poznat u Rimu po svom brzom hodu... Ali još više po spremnosti da pomogne!

Mogli bismo postaviti tvrdnju, bez straha da će to netko oporeći: fra Ivan je svakome pomogao ako je to ikako bilo moguće!

Još bih nešto rekao o njegovoj ljubavi prema Domovini, o bolesti, smrti i sprovodu.

Zadušnica za fra Ivana u Zagrebu

Pred Božić, 18. XII. 1982. pokojnik je bio na sprovođu poznatoga P. Petra u Beču. Kada se vratio u Rim potužio se na bolove u grudnom košu... Naši u Rimu su međusobno razgovarali: fra Ivan je 18 puta operiran, junak je on, i ovu bolest će on preboljeti... Ali kada je došao u ruke liječnika, ovi su kazali da se radi o raku pluća... Operiran je u siječnju... Njegov dugogodišnji liječnik, prof. Dr. Barchesi je rekao: „Operacija je izvedena savršeno”. Ali rak je zahvatio dalje nego što je kirurg mogao rezati. Bolest je išla na gore... Fra Ivan je svjestan da mora umrijeti i hoće u Domovinu. „Dosta mi je tuđine... Želim umrijeti u Provinciji. Želim da me tamo pokopate...” Prevezan je u kolicima do aviona u Rimu i dopremljen u Split na Cvjetnicu. Želio je da ga odvezu do Sinja, do svetišta... Nije bilo moguće, jer se vidjelo da umire... Ali su mu iz Sinja donijeli kopiju milosne slike Gospe Sinjske koja se časti u sakristiji svetišta. Njemu najdražu Gospinu sliku stavili su na zid sobe gdje je umirao tako da može patnički pogled odmarati gledajući Nebesku Majku, koja nam je uvijek potrebna a najviše na času smrti... U Splitu se vidjelo da umire... Mnoga braća su došla da se s njime pozdrave. Nikada ga braća nisu ostavljala sama... Tako je okružen braćom i uz njihove molitve umro na Uskrs u 8,30 sati.

Na Uskrsni ponедјелjak prevezan je na Visovac. Kako put za Visovac vodi preko rodnog mu Prugova, tamo su se zaustavili i unijeli lijes s mrtvim tijelom u župsku crkvu Sv. Ante. Dočekalo ga je oko 250 mještana. U crkvi se u ime župe od njega oprostio dr. fra Petar Bezina. Sprovod je bio na Visovcu na Uskrsni utorak. Vodio ga je šibenski biskup mous. Arnerić. Uz biskupa je bio naš mp. provincijal i još više od stotinu franjevaca i nekoliko dijecezanskih svećenika. Možemo i to uzeti kao znak koliko je bio poštovan pokojni o. Jurić. Pokopan je u grob gdje je pred tri godine položen naš bivši provincijal o. Petar Čapkin koga je mrtva o. Jurić dopremio iz Kanade.

Sada u istom grobu počivaju sumještani, suradnici i supatnici Fra Ivan i Fra Petar ili kako su se potpisivali za života Fra PETRIVAN. Naša Provincija je obadvajoci zahvalna i na njih ponosna.

A kao kršćani, slaveći ovu zadušnicu u drugom uskrsnom tjednu, završimo ovaj govor isповijedajući vjeru u Isusovo i naše uskrsnuće. Jedna francuska poslovica kaže da se ne mogu fiksirati sunce i smrt. Što se tiče sunca u redu je. A što se tiče smrти nije u redu. Poslije Isusova uskrsnuća smrt je pobijeđena. Život se mijenja a ne oduzima nama ljudima sa smrću! Ili kako bi rekao poznati pisac i apostol radništva Michel Quoist:

MOLITVA VJERNIKA:

Danas je 90. rođendan oca Antića

Ocu Antiću je za života Bog bio sve u svemu! Da bismo i mi bili manje prizemljeni i da bismo više mislili na Boga i vječni život, Gospodine, molimo te!

Gospodine, usliši nas!

Otac Antić je ostvario u životu svetačke kreposti; da bi ga sveta Crkva uvrstila u broj svojih blaženika, Gospodine, molimo te!

Gospodine, usliši nas!

Otac Jurić je kao redovnik i svećenik ustrajao do konca života u svetom zvanju. Da bi u nebu primio nagradu obećanu onima koji ustraju do konca, Gospodine, molimo te!

znanstvenici, kao Balić... Ili su se proslavili izvanrednom ljubavlju prema svome patničkom narodu, kao Kačić, Grabovac... No treba jasno kazati da su najveća slava jedne redovničke zajednice njezini članovi koji su živeli i umrli na glasu svetosti. A među svima koji su u povijesti naše Provincije umrli na glasu svetosti najviše se ističe nezaboravne uspomene o. fra Ante Antić. Danas je njegov rođendan, a to je povjesni datum za našu redovničku provinciju Presvetoga Otkupitelja a i za sve franjevce na ovim našim prostorima.

Svake godine na ovaj dan sastaju se u ovoj kapeli štovatelji oca Antića, pa i ovom prigodom, kada imamo zadušnice za oca Jurića, ne možemo prijeći preko rodendana oca Antića.

Franjo i Franjevački red su nam duhovno formirali Dobrog oca Antića. A otac Antić, kao magister – duhovnik, odgajao je kroz godine studija u Makarskoj bogoslova-studenta fra Ivana Jurića. A i kasnije sve do smrti, otac Antić je bio preko pisama u vezi s fra Ivanom Jurićem za koga večeras služimo zadušnice.

„Gospodine, nema mrtvih ljudi. Postoje samo živi. Bilo na ovoj zemlji bilo na drugom svijetu.” Mi, dakle, u sebi nosimo nadu vječnoga života! Hoću da budete i vi tamo gdje sam ja, poručuje nam uskrsli Gospodin!

Vjera i nada prestaju sa smrću ali ljubav ostaje.

U toj ljubavi me se danas sjećamo blažene uspomene oca Antića na njegov 90. rođendan.

Takoder u toj ljubavi sjećamo se nezaboravnog oca Ivana Jurića petnaestak dana poslije smrti.

Neka naš Uskrsli Gospodin proslavi čašću svetih svoga vjernoga slugu oca Antića!

I neka uvrsti među svete i izabrane svoje blagopojnog oca fra Ivana Jurića!

Gospodine, usliši nas!

Svi imademo svoje pokojne: roditelje, braću i sestre, bračnoga druga, rođake i prijatelje: Gospodine, primi ih u svjetlo lica svoga, molimo te!

Gospodine, usliši nas!

Inas koji smo se večeras sabrali kod ove mise sve jednom saberi u svom slavnom kraljevstvu, Gospodine, molimo te!

Gospodine, usliši nas!

Molimo Te, Gospodine, primi milostivo naše ponizne prošnje i nama i našim pokojnim udijeli potrebne milosti. To te molimo po zaslugama presvete Djevice Marije i slike Bernardice. Po Kristu našem Gospodinu.

Ovaj datum je povijesni za Franjevački red i ne samo za Franjevački red. 16. travnja 1209. sveti otac Franjo je položio zavjete na ruke pape Inocenta III. Ovaj datum znači početak Franjevačkog reda. Na planu Reda, njegove povijesti i njegove povijesne životnosti ovaj datum je jedan od najvažnijih. Zato danas svi članovi velike franjevačke obitelji obavljaju svoju redovničku posvetu Bogu.

Danas svi koji su se oduševili za Franjin ideal kažu još jedanput:

Bog moj i sve moje!

Ne živjeti samo za sebe nego i drugima pomagati!

Ovaj datum je velik za našu provinciju Presvetog Otkupitelja. 16. travnja prije 90 godina, to jest 1893. rođio se blažene uspomene o. fra Ante Antić.

Naša provincija Presvetog Otkupitelja dala je u svojoj povijesti Crkvi i našem narodu nemali broj velikih franjevaca.. Neki od njih su se proslavili kao propovjednici, kao npr. Filipović... Drugi su se proslavili kao

Dr. o. fra ĆIRO MARKOĆ

uzgajanik, suradnik i štovatelj dobrog o. Antića

Iznenadno je stigla vijest iz Frankfurta na Majni, da je u prvim satima 1. travnja 1984. umro fra Ćiro Markoć „mnogovrsno i blagoslovljeno prisutan i u našoj redovničkoj zajednici i u našoj Crkvi“ – kako piše u nekrologu u povodu njegove smrti u Vjesniku Provincije Presv. Otkupitelja (br. 2/1984., str. 142).

Poglavar Provincije Dr fra Šimun Šipić je pak u svojoj homiliji pripomenuo, da je fra Ćiro „deveti član naše provincijske zajednice, koji je umro u ovoj jubilarnoj Godini Otkupljenja“ (isto djelo, str. 145).

U našem pak časopisu mora se zabilježiti, da je fra Ćiro pripadao naraštaju koji je odgajao fra Ante Antić i koji je sačuvao harnost prema svome Magistru najprije kao redovnički i svećenički suradnik (poglavito u Zagrebu), a nakon smrti ugodnika Božjeg bio mu je revni štovatelj i prinositelj njegovoju uspomeni.

* * * * *

Svoj zemaljski život ostavio je fra Ćiro Markoć gotovo iznenadno u 72. godini života, 54. godini redovništva i 47. svećeništva. Umro je „kao kompletan čovjek“ i „kao istinski ljubitelj svoje Provincije“, kako je napisano u povodu fra Ćirine smrti, a posebice su istaknute njegove zasluge u dugogodišnjoj brizi oko materijalne pomoći Provinciji i redovničkoj subraći.

Fra Ćiro Markoć se rodio 22. travnja 1912. u Vodicama kao sin uglednih roditelja Nike i Tomažine rođ. Fržop. Na krštenju je dobio ime Ljubomir-Stjepan, a kad je u Makarskoj obukao franjevačku odjeću 30. kolovoza 1930. uzeo je ime fra Ćiro. Pučku školu je svršio u Vodicama, a gimnaziju u Sinju. Novicijat je obavio u Zaostrogu, a redoviti filozofsko-bogoslovski studij u Sinju i Makarskoj; za svećenika je zaređen

u Splitu 6. svibnja 1937., a prvu je misu slavio u Vodicama 9. svibnja iste godine. Nakon toga uputila ga je Provincija na posebni studij filozofije u Rim kako bi uz izobrazbu stekao i akademске stupnjeve i zatim mogao predavati na franjevačkom učilištu u Makarskoj. Na Antonianumu u Rimu stekao je fra Ćiro god. 1941. doktorat na temelju svoje disertacije „De problemate beatitudinis secundum Ioannem Duns Scotum“.

Nakon povratka u Domovinu bio je fra Ćiro Markoć profesorom filozofskih predmeta na franjevačkom učilištu u Makarskoj a god. 1946. prešao je zajedno s bogoslovima u Zagrebu. Uz profесorskу službu bio je u svetištu Majke Božje Lurdske propovjednik, a godinu dana je bio i župnikom (1955.–1956.). Iz Zagreba je premješten za župnika župe Gospe van grada u Šibeniku i dvije godine je obavljao tu službu (1956.–1958.), a onda se vratio u Makarsku za profesora i ondje je ostao do god. 1967. U makarskom samostanu obavljao je službu gvardijana od 1964. do 1967. Nakon toga odlazi fra Ćiro u Njemačku, gdje se bavio pastoralnim i karitativnim radom sve do svoje smrti, 1. travnja 1984.

Uz spomenute podatke treba pripomenuti, da je fra Ćiro bio definitor svoje Provincije od 1955. do 1958., a obavio je i službu pohoditelja (vizitatora) provincije sv. Jeronima, sa sjedištem u Zadru.

Prema vlastitoj želji, fra Ćiro Markoć pokopan je na Visovcu u četvrtak 5. travnja 1984. u 3 sata poslije podne. Svetu misu zadušnicu i ukopne obrede predvodio je Dr o. Fra Šimun Šipić, provincijal uz 105 sumisnika – koncelebranata, među kojima su bili o. fra Gabrijel Jurišić, vikar provincije, msgr. Vladimir Stanković, ravnatelj pastve za Hrvate izvan Domovine, o. fra Bernardo Dukić, nadušobrižnik za hrvatsku pastvu u Njemačkoj. Izvan koncelebracije bilo je još 35 misnika, 28 bogoslova, 10 novaka, 80 časnih sestara i oko 500 vjernika. Ukop fra Ćirin bio je izraz harnosti za dobrotu, jer je za života želio „da Krist ni u kome ne bude ni gladan, ni žedan, ni bos, ni gol, ni progonjen, ni ražalošćen.“ (B. Dukić, Vjesnik Provincije (...), 153).

* * * *

Posebno poglavje u životopisu fra Ćire Markoča bit će uvijek vezano za dobrog o. Antu Antića. Osim što mu je uglednik Božji bio magister u novicijatu, njihovo je zajedništvo nastavljeno u Zagrebu. I čini se uputnim, u biografiji fra Ćirinu treba proučiti koliko je u svojoj djelatnosti, u pastoralnom i karitativnom poslu bio sljedbenikom svoga plemenitoga i dobrog učitelja. Nameće se ta potreba i s razloga, što je fra Ćiro nakon smrti Magistrove uvijek bio pobornik i promicatelj kreposnog i svetog života njegova.

U prosudbi pak životne službe i zadaće fra Ćirine rečeno je:

„Neuhvatljivi lik o. Ćire dr Markoča mogli bismo svesti na tri naslova: 1. homo viator, 2. homo docens et praedicans, 3. homo mendicans, s mnogo podnaslova. O. Ćiro je putovao, poučavao i propovijedao, on je i prosio” (o. fra Frane Carev, Vjesnik Provincije (...), 156).

U svojoj riječi nad otvorenim grobom fra Ćire Markoča njegov prijatelj fra Luka Livaja, župnik Gospe od Zdravlja u Splitu obilježio je smisao i sadržaj života pokojnikova ovako:

„Iz naše sredine iščezla je jedna franjevačko-svećenička duša, koja je nosila sve navlastitosti raspjevane duše Asiškog Sirotana, koju je sve veselilo što je i braću veselilo, koja se srasla s onim što se zove zajedničko” (Vjesnik Provincije (...), 155).

Čini se zato potrebnim istaknuti, da je fra Ćiri bila profesorska služba „draga služba i zvanje”, ali je puninu sebe i svoga poslanja našao u pastoralno-karatativnom radu.

Već spomenuti dr fra Šimun Šipić je zato s pravom rekao u svojoj homiliji:

„Fra Ćiru je ipak najviše resila istinska ljubav prema potrebama svake vrste, bez obzira da li su oni bili članovi njegove redovničke zajednice ili nisu. On je za sve potrebne koje je susreo ili koji bi mu se obratili ne samo imao srca, nego bi se sav pretvarao u srce, koristeći za njih i svoje znanje i svoju inteligenciju i sve svoje snage. Kao profesor slabijim je studentima pristupao pun razumijevanja i spremnosti da im pomogne; kao gvardijanu najviše su mu bile na srcu potrebe pojedine braće i samostana; kao pastoralni radnik najviše je posvećivao pažnje bolesnicima, siromasima i odbačenima ili od svakoga zaboravljenima. Nije on slučajno u Frankfurtu godinama vodio brigu za zatvorenike i druge koji su bili na rubu društva” (Vjesnik Provincije (...), 146).

Dio bilješke o putovanjima fra Ćirinim (Moj put u Njemačku) svjedoči koliki je mučan, tegoban i dug bio put od dobrotvora do potrebnoga, od imutka do srca, od obilja do bijede, od ponosa do sućuti.

Uz svu zahvalnost koja mu je izrečena nad grobom, fra Ćiro Markoč je bio doista veliki dobrotvor siromašne Crkve u Domovini (Vlad. Stanković, Vjesnik Provincije (...), 149), ali bio je on u širini i dubini svoga bića naš čovjek, zaljubljenik svoje Domovine, svoga zavičaja, a posebice našega čovjeka. Suradnik njegov u Frankfurtu, redovnički subrat fra Tihomir Grgat sačuvao je papiriće koje je pokojnik ispisao u pripremama za doček ove Nove Godine. Na jednom papiriću sačuvana je poruka privezana za golubicu koja je poletjela u sva četiri vjetra:

„Leti, leti, najdraža, slobodno kuda želiš i hočeš ... Raširi svoja krila i ustavi se nad Bistricom, Zagrebom, Trsatom, Sinjem, Olovom, Širokim Brijegom, Tekijama, Solinom ... Evo ti moj poljubac i blagoslov, a ti ga dijeli gdje prispiješ diljem drage Domovine” (Vjesnik Provincije (...), 155).

To je fra Ćiro – sav u tome: u širini srca, u rasprjevanoj ljubavi prema svemu što je naše, posebice prema našem čovjeku.

Uvijek vedar, spreman na šalu; uvijek srdačan i otvoren, iskreno zabrinut za ljudsku bijedu, željan pomoći ljudski, franjevački, nesebično.

Gospodin kojemu je služio i kojega je na svoj osobni način slavio našao mu je mjesto u kraljevstvu koje traje i ne prolazi.

FRA NIKOLA, UČENIK I ŠTOVATELJ DOBROG OCA ANTIĆA

1. Poznavali su ga svi koji su u posljednjih pedesetak godina prolazili kroz sinjski samostan ili svračali u Gospino svetište. Fra Nikola Gabrić je naime kao svećenik službovao samo u dva franjevačka samostana: u Zaostrogu nekoliko mjeseci kao pomoćnik učitelja novaka i u Sinju od početka god. 1935. do svoje smrti 21. siječnja 1984.

Temeljnicu života i rada fra Nikole Gabrića izrekao je nadbiskup Frane Franjić:

„Ostao je do smrti vjeran Kristovoj Istini, koju je ispovijedao i propovijedao riječima i životom.” (Vjesnik Franjevačke provincije Presv. Otkupitelja, XXXIII/1984., 1, 61).

Fra Nikola Gabrić pak priznaje u svojim rukopisima bilješkama o svome *Magistru*, dobrom ocu Antiću, da ga je svojim osobnim primjerom ugodnik Božji poticao na dosljedan, istinski kreposni redovnički život, upućivao ga je na ljubav prema euharistijskom Kristu:

Fra Nikola u mlađim godinama

,,Da me potakne na što veću ljubav prema sv. Hostiji, tumačio bi mi svojim posebnim načinom i izvorno veliku ljubav Isusovu prema meni''. Govorio mu je o. Ante Antić: „Provodi život skroman i povučen. Ljubi tišinu i muk”.

Fra Nikola je svome Magistru ostao poslušan za života, a kad je dobri otac Antić umro, postao je štovatelj ugodnika Božjeg, uvjeren da je Gospodin nagradio vječnom slavom slugu svojega.

U oproštajnim riječima od fra Nikole Gabrića iskreno je priznao njegovu ljudsku i redovničku veličinu provincijal Dr Šimun Šipić:

,,Fra Nikola je velik jer je s punim predanjem ustrajno obavljao naoko male poslove i jer nikada nije napuštao jednostavnog načina molitve'' (*Vjesnik* (...), 1, 63). 2. Andrija Gabrić radio se 17. studenog 1910. u Metkoviću, gdje je svršio pučku školu i dva razreda gimnazije (1916.–1923.). Ostala četiri razreda gimnazije pohađao je u Franjevačkoj gimnaziji u Sinju, a zatim je 20. srpnja 1927. obukao franjevačko odijelo na Visovcu i primio redovničko ime *Nikola*. Slijedeće godine (1928.) položio je prve redovničke zavjete i počeo studij filozofije i bogoslovije u Sinju i Makarskoj. Svećenikom je postao 24. veljače 1934. u Splitu, a Mladu misu je slavio 4. ožujka 1934. u svome rodnom Metkoviću.

Već je spomenuto, da je fra Nikola Gabrić osim nekoliko mjeseci u Zaostrogu sve godine svojega svećeništva proveo u Sinju. Njegov provincijal fra Šimun Šipić pripominje: „To je kod nas fratar zaista neo-

bično, posebno ako se ima u vidu da fra Nikola nije bio gimnazijski profesor niti u nekoj specifičnoj pastoralnoj službi'' (*Vjesnik* (...), Ondje).

Za života je fra Nikola uvijek bio krvka zdravlja, ali također tih i postojani pastoralni radnik u Svetištu Gospe Sinjske i poslužujući područne crkve sinjske župe u Čitluku i Lučanima.

Međutim, fra Nikola Gabrić je bio također kulturni radnik. Kad je, naime, mlađ zbog bolesti prispiuo na Čitluk, uključio se u iskopavanja uz stručni savjet arheologa Mihovila Abramovića, koji je fra Nikolu budno pratyo pri svakom kopanju ili oranju kako bi se brižno otkrilo makar i neznatno svjedočanstvo antičkog života starog Aequuma.

Nad mrtvim tijelom fra Nikolinim o tome radu govorio je prof. fra Josip Soldo pa je istaknuo, da je fra Nikolinom „zaslugom Zbirka franjevačkog samostana u Sinju prešla okvire mjesnog značenja i postala jedna od najbogatijih privatnih zbirka u Hrvatskoj (...). Jer Nikolino sakupljačko zanimanje bilo je svestrano ...'' (usp. *Vjesnik* (...), 1, 68–59). Uz arheologiju bavio se fra Nikola filatelijom, numizmatikom i etnografijom. Mnogima je pomogao i „poticao ih na ono što bi morala biti sveta dužnost svakog Hrvata – na čuvanje kulturne baštine bez koje nema života ni sadašnjosti ni u budućnosti bilo kojeg naroda, pa ni našeg.'' (Ondje, isto).

3. Značajke i odlike fra Nikole Gabrića bile su: najprije njegova abrahamska vjera, kao i njegovo čvrsto pouzdanje u Crkvu i njezino učiteljstvo. Nikada nije posumnjao u svoju vjeru, niti je zanemarivao svećeničke i redovničke obvezе: uvijek je u tome bio čvrst i postojan, dosljedan.

Njegov je neposredni poglavar fra Vladimir Tadić u oproštajnom govoru rekao:

,,Fra Nikola je iznad svega cijenio vjernost i ljubav prema Bogu, Božjoj Majci, svetoj Crkvi, našem franjevačkom Redu. Uvijek su nam dobro dolazili njegova konkretna aktivnost i njegovi savjeti da svi živimo po načelima Evandelja zalažući se za dobro svakog čovjeka i za naše franjevačko zajedništvo''. (*Vjesnik* (...), 1, 65).

Iz vjere je izvirala fra Nikolina molitva. Bio je, naime, čovjek molitve, a krunica mu je uvijek bila ili o pascu ili u rukama. Često je posjećivao Svetootajstvo i molio pred slikom Gospe Sinjske. U tome je bio dosljedan učenik i odgajanik dobrog oca Antića, svoga Magistra i duhovnog vođe. Poslušao je svoga Meštra u redovničkom životu pa je bio neobično jednostavan, skroman. Zato je spomenuti sinjski gvardijan fra Vlado Tadić istaknuo:

,,Njegova jednostavnost i skromnost, kao i ljubav za zajedničko dobro svima je nama, koji ostajemo

na vjetrometini današnjih zbivanja, lekcija da ne bismo postali poklonici fraze i poze, „ugleda i položaja”, pompe, demagoške retorike i baroknih vatrometa riječi” (*Ondje*).

Jamačno će mnogim bivšim sinjskim sjemeništarcima fra Nikola Gabrić ostati u sjećanju kao manualni radnik, s pregačom preko iznošena habita i s alatom u rukama. Prolazio je sinjskim „fratarskim oborom” kao drvo-djelac koji neumorno popravlja samostan i crkvu nakon ratnog razaranja. Popravljao je ne smao u Sinju nego i po okolnim župskim kućama i crkvama. I u tomu je bio pravi franjevac, jer je i njegov redovnički otac sv. Franjo svojim rukama radio i tražio neka i ostala braća obavljaju poštene poslove (*Opaska, Regula*, pogl. V.).

I konačno, dugogodišnji samostanski ljetopisac fra Nikola Gabrić poznavao je svoj samostan, događaje oko njega i brižno je bilježio sve što će pomoći budućim naraštajima i istraživačima da shvate trenutke i lomove koji su potresli drevni sinjski samostan i Gospino svetište.

4. Kad je god. 1982. u besvjesnom stanju prevezen iz Sinja u splitsku bolnicu na Firulama, utvrđeno je da ima visoki tlak i šećer, slabo srce i kroničnu leukemiju. Međutim, bolesnik je sasvim mirno rekao svome gvardijanu i fra Mariju Stipiću: „Hvala Bogu, ja znam što me čeka; u Njegove sam se ruke predao i mirne duše idem k Njemu. Čekam Njegov poziv.”

Poziv je ipak bio odgođen do siječnja 1984. Bolesnik je redovito, nakon bolničkog oporavka, obavljao svoje redovničke obveze: na zajutrak i objed odlazio je u blagovalište, adorirao je i pomalo se pripremao za svoju zlatnu misu u veljači 1984.

Posljednji boravak u splitskoj bolnici od 2. do 21. siječnja tražio je od dobrega i strpljivog fra Nikole Gabrića veliki napor. Redovnički mirno predao se Gospodinu, mirno je pošao u susret smrti: sređenih poslovnih računa, primljenih sakramenata molio je u bolnici neka se više ne muče oko njega, nego neka ga puste mirno umrijeti.

Čekao ga je veliki susret u Vječnosti.

Susret s Gospodinom kojemu je postojano vjerovao, njegova je predana volio.

I jamačno susret s njegovim Magistrom, koji mu je bio uzorom za životu.

Treba ponoviti zaziv nadbiskupa F. Franića:

„Gospodine Isuse, vječni svećenice, daj u svom kraljevstvu mesta svom vjernom služi, našem bratu i ocu fra Nikoli kao nagradu za njegovo vjerno služenje tebi i nama, njegovo braći...”

Pokoj mu podaj, Gospodine.

Vječni pokoj. Mir i počinak u Tebi.

Sit in pace locus eius.

U Fra Antinoj školi

Vaše, pa i dozvoljene ambicije neka se pokoravaju zakonu Božje ljubavi i njoj služe i nikada neka ne izdiđu iz granica dužnosti, kreposti i svete volje Božje...

*

Čitavu prošlost zaboravite i bacite u veliko milosrde Božje i u presvete Rane Spasiteljeve...

*

Svaku malodušnost prezrite i odbacite od sebe. Prosite Gospodina da vam udijeli savršenu ljubav. Ona će vas oslobođiti od samoljublja, taštine, nutarnje naglosti, opsesije svoga „ja” i svih vaših slaboća i sljepoća...

*

Evo vam pravila za vaš duhovni napredak:

- 1) u svemu čista nakana;
- 2) ozbiljna volja čuvati se grijeha bilo kojega;
- 3) biti prava redovnica discipline, dnevnog reda, dužnosti. Vaš život neka ide po zapovijedima Božjim, po svetim pravilima, po svetim zavjetima kao što vlak ide po tračnicama...

*

Posebno budite pobožni presvetoj Euharistiji. Budite Isusu andeo tješitelj, andeo koji mu služi i andeo koji ga prati.

*

Prolazite svijetom kao Isus, s Njime čineći dobro, samo dobro...

*

Gorljivo molimo i postojano se mrtvimo, da nas Spasitelj primi i pogleda „skrušene srcem i ponižene duhom” kako je molio Danijel prorok...

*

Čuvajte se potištenosti, melankolije, očaja. To sve ubija dušu i paralizira sve njene energije...

*

Ako vas Gospodin vodi putem križa i hoće da s njime pijete gorak kalež, znajte da ga je On prvi ispio, posvetio i zasladio. Umoćite svaki križ, svaki trn koji vas ubode, u Božansko Srce Isusovo i sve će vam postati lakše, ugodnije i slađe...

*

S mukama združite svetu molitvu i eto vas slična Isusu. To je najveća milost biti sličan Isusu, Šinu Božjem.

Sve vaše nastojanje neka bude: naslijedovati Srce Isu-sovo u blagosti, u kratkosti, u ustrpljivosti i poniznosti...

*

Ima li veće sreće od svijesti, da nas Isus ljubi. Ako Isus nas ljubi ljubavlju od koje nema veće, zar ne moramo i mi njega ljubiti preobilno... .

*

Budite domišljati, pronađite način kako ćete svojim vlastitim srcem prihvati svaku i najmanju priliku za ljubav prema Isusu u svom svakodnevnom životu.

*

Prihvatile dobivojno i radosno svaku poteškoću i pomozite Isusu nositi križ. Predajte mu se posve. U svemu vršite svetu volju Božju... .

Imajte u sebi iste osjećaje, koje je imao i Isus Krist. On, iako po naravi Bog, nije se uporno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se duboko spustio, uvezši narav sluge i postavši sličan ljudima... .

*

Nemojte nikada govoriti protiv bližnjemu! Nemojte mrmljati, kritizirati, nemojte ogovarati... .

*

Iz lošeg društva, gdje se govori bez potrebe, ogovara, prigovara... treba se ukloniti, otic... .

*

Sve raditi s Marijom i urediti život kao u nazaretskoj kući... .

MOJ SUSRET S PATROM ANTIĆEM

Iz viđenja ga znadoh,
On poznavao me nije.
I čudno, od kud je znao,
Što mi se u duši krije.

Tek što otvorih vrata,
Ništa me nije pita,
A govorit je stao,
Upravo ko da čita.

„Vjerujte u Kristovu ljubav
Jer samo to vam treba.
Vjerujte u Kristovu ljubav
Taj dar dobrega neba.“

Vjerujte da sunce blista
I onda kad vlada tama.
Nad vama Netko bđije
Vi nikad niste sama.

Vjerujte u svojem mraku
Koji vas upravo guši.
Krist vam je tako blizu
Da! Vi ga nosite u duši.

Siroto ubogo dijete,
Vijek ćete živjeti u tami
Noseći Krista svuda
Plaćete da ste sami.

Kad svud se magla spusti
Vjerujte da sunce sije
Vjerujte da jedno oko
Uvijek nad vama bđije.

Vjerujte u Kristovu ljubav
Jer samo to vam treba.
Vjerujte u Kristovu ljubav
Taj dar dobrega neba.“

Na sve ne rekoh ništa,
Šta se tu i reći može.
Šaptala sam nečujno tiho:
Vjerujem, vjerujem, Bože!

Z. M.

Zagreb, 5. II. 1964.

U mislima se vraćam u prošlost sjećajući se kako je ova pjesmica nastala.

Patru Antiću sam često vodila druge, ali mu se osobno nisam nikada obraćala.

Tako sam 5. II. 1964. u gradu susrela prijateljicu koja je upravo išla Patru Antiću na razgovor. Zamolila me da je pratim.

Pater Antić je ležao bolestan, prijateljica je ostala dosta dugo u razgovoru, a ja sam šetala hodnikom i čekala.

Kad je prijateljica izišla, ohrabrena i radosna, gurnula me kroz vrata u sobu i rekla: „Idi! Porazgovori se i ti, neće ti škoditi!“ Eto, tako, i protiv volje dogodio se: Moj susret s Patrom Antićem.

ZAHVALNICE

U svom životu primila sam mnoge milosti od Gospodina Boga i Blažene Djevice Marije za koje sam se trebala zahvaliti.

Za sve primljene milosti i najveću milost nad milostima što je moj sin Mirian postao svećenik zahvaljujem iz sve duše i srca.

On je svećeništvo odabrao po nadahnuću časnog i svetog oca Ante Antića, a po zaslugama i molitvama Majke Božje i sigurno i oca Antića.

Zahvaljujem se i ocu Antiću koga sam izravno molila za zagovor kod Gospodina u zadnje vrijeme dva puta.

Prvi put da me prime u bolnicu zbog vrlo teške upale pluća oba krila. Iako nije bilo izgleda da bih bila primljena, ipak sam primljena i ozdravila.

Nedavno sam morala biti operirana zbog vađenja bubrežnog kamenca. Kamenac je izvađen sondom.

Dok su mi ga gospoda doktori vadili, vapila sam ocu Antiću da mi izmoli da ga izvade na taj način, tj. sondom, kako ne bih trebala biti operirana nožem odmah sutradan ukoliko ne bi bio kamenac izvađen sondom.

Kamenac je sretno izvađen sondom i više nisam trebala ići na težu operaciju.

Sada zahvaljujem za navedene milosti Gospodinu Bogu i Blaženoj Djevici Mariji što su uslišali molbe svetog oca Antića. Isto tako zahvaljujem i za mnoge i nenavedene milosti koje sam primila od Gospodina i Njegove svete Majke Blažene Djevice Marije pod čiju zaštitu i pomoć stavljam i dalje svoga sina i sebe.

Marija Dolores Šuvak, prof. u mir.

Zahvaljujem o. Antiću za dva uslišanja i preporučujem jednu obitelj pod njegovu moguću zaštitu. Često se molim dragom Bogu da o. Antića što prije proslavi.

B. T.

Dobri Oče, hvala na uslišanoj molitvi. Prilog za kanonizaciju u iznosu od din. 500.

Zahvalna H. Š.

Dobrom ocu Antiću u zahvalu za primljene milosti prilažem za troškove beatifikacije din. 200.

N. N. Trpanj

Dobri Oče! Tvojim svetim zagovorom sve sretno uspjelo!
Hvala! Prilog za Vicepostulaturu din. 500.

Zahvaljujem dobrom o. Antiću na primljenoj milosti. Jednog dana naglo sam izgubila vid i prijetila mi je potpuna sljepoća. U toj teškoj nevolji molila sam se dobrom o. Antiću. Čim sam više gledala njegov dragi lik, vid mi je bio sve to bistriji. Bogu hvala, stanje mi se normaliziralo. U znak zahvalnosti šaljem prilog od 3.000 dinara za potrebe Vicepostulature.

G. I. Zagreb

VERA KULUNDŽIĆ
(1929.-1984.)

Vera Kulundžić rođala se je u Derventi 24. 02. 1929. U rodnom mjestu je završila osnovnu školu i osam razreda gimnazije. Službovala je u Derventi, Osijeku, Puli i Zagrebu. Bila je šutljiva, povučena, skromna, ali puna pozrtvovnosti prema bližnjemu, posebno prema siromasima i bolesnicima. Kad je došla u Zagreb odmah je počela suradivati s ocem Antićem. Područje djelovanja bilo je svestrano: siromasi, bolesnici, djeca ... Ostala je uvijek vjerna o. Antiću i nastavila posao na zacrtanom putu. Teška bolest dovela je Veru u Institut za tumore. Potpunu predanost u volji Božju i veliko ustrpljenje sačuvala je do zadnjeg dana. Uvijek je sa zahvalnošću spominjala preč. don Luku koji je njoj, a i drugima, dnevno donosio Svetu pričest.

Dušu dobre Vere preporučamo u svete molitve štovatelja o. Antića. Sjetimo se i Verine mame, starice od 93 godine. Neka i njoj Gospodin udijeli milost potpune predanosti u svetu volju Božju.

MILODARI

U fond Vicepostulature za troškove beatifikacije doprinijeli su:

Treći red kod Gospe Lurdske – Zagreb (200 mj.); Mila Antoš – Zagreb (200 mj.); Jelka Crnjanin – Zagreb (200 mj.); Zdravka Dragić – Zagreb (500 mj.); Katarina Rukavina – Zagreb (100 mj.); Katarina Pačić – Zagreb (100 mj.); Ankica Lulić – Zagreb (100 mj.); Milka Lulić – Zagreb (100 mj.); Štefanija Rukavina – Zagreb (200 mj.); Marija Kaštelan – Zagreb (200 mj.); A. M. – Zagreb (300 mj.); obitelj Borović – Zagreb (200 mj.); Josipa Živičnjak – Zagreb (100 mj.); obitelj Čepulić – Zagreb (300 mj.); obitelj Hitrec – Zagreb (500 mj.); Marija Džaja – Zagreb (100 mj.); Anica Zidarić – Zagreb (200 mj.); Jelka Margeta – Zagreb (50 mj.); Miro Sambunjak – Zagreb (50 mj.); Mira Treurzić – Zagreb (200 mj.); Bernardica Malnar – Zagreb (50 mj.); Slavica Jakovljević – Zagreb (100 mj.); Andelka Čurko – Zagreb (100 mj.); Božena Živković – Zagreb (100 mj.); Matija Lapov – Zadar (200 mj.); obitelj Bičanić – Zagreb (500 mj.); K. S. – Zagreb (300 mj.); Ana Grbišić – Sarajevo (100 mj.); Katica Lukić – Zadar (100 mj.); Danica Petričević – Zagreb (500 mj.); Rozika Kužnik – Zagreb (100 mj.); Bea Derenčin – Zagreb (500 mj.); Marijana Kossi – Zagreb (500 mj.); Antun Pažitka – Zagreb (500 mj.); Mara Radić – Zagreb (200 mj.); Katica Vukasović – Baška (500); Jozo Stanović – Split (500); Pavao Markač – Đurd (1.500); fra Karlo Jurisić – Makarska (1.000); Franj. samostan – Lapad (300); Štefanec – Zagreb (200 mj.); N. N. – Zagreb (1.000); Ana Matanić Zagreb (10 \$); Vjekoslava Labura – Šibenik (500); N. N. – Zagreb (200); Jasna Gjero – Dubrovnik (500); Dragica V. – Zagreb (2.000); Sestre Klarise – Zagreb (500); obitelj Petrančić – Zagreb (500); Drađo Hajek – Zagreb (500); Kristina Domjanić – Zagreb (200); Mara Ribičić – Dubrovnik (200 mj.); N. N. – Zagreb (500); Butuć Roberto – Zagreb (500); Štefica Kivač – Zagreb (2.500); Matija Lapov – Zadar (500); Ostrognaj o. Martin – Vukovar (500); fra Šimun Šipić – Split (100 DM); fra Mate Markota – San Jose (100 \$) Zdenka Jurišić – Baška Voda (1.000); Jelena Šurjan – Slav. Brod (300); Ivan Jurčević – Davor (200); N. N. – Zagreb (500); Slava Fećko – Pula (200); Marija Antić – Split (300); Mila Vilović – Bjelovar (100); Anica Roki – Zagreb (500); Evica Tučko – Zagreb (300); A. M. – Zagreb (600); Fra Kruno Bejkavac – Imotski (1.000); Stanka Petković – Bakar (1.000); K. S. – Zagreb (500); Branka Grozdanić – Kaštel Stari (1.000); Ljerka Marković – Zagreb (500); Kossi Marijana – Zagreb (600); Boženka Polić – Split (1.000); Marija Elekta – Slavonski Brod (400); Marija Sršen – Kardeljevo (500); Amalija Supnačić –

Zagreb (200); Pogačić Slavica i Danica – Zagreb (500); Amalija Bogović – Zagreb (200); Justina Mohorović (500); Alojz Augušt – Dovje (150); Marija i Katica Vukasović – Baška (500); Roberto Butuć – Zagreb (200); s. Imakulata Tresić-Pavičić – Dubrovnik (2.000); Barić dr Desa, prim. – Zadar (1.500); Đuro Kedveš – Široko Polje (200); Josip Klarić – Zagreb (1.000); Fra Silvestar Aračić – Zagreb (1.000); Samostan Benediktinki – Hvar (1.000); Vesna Perković – Rijeka (800); Sestre karmeličanke – Kloštar Ivanić (500); Šimo Geljić – Frankfurt (50 DM); Stanka Petković – Bakar (1.000); Ivo Sulić – Zagreb (300 Ffr); Franjevački samostan – Bjelovar (300); M. G. – Zagreb (1.000); Blanka Mokrović – Zagreb (500 mj.); Sestre sv. Križa – Đakovica (100); Mara Škunca – Novska (300); Štefica Ivančić – Karlovac (500); Jelka Šantak – Vodice (200); Paula Banić – Zagreb (500); Angelika Zaer – Zagreb (200); N. N. – Zagreb (200); Josipa Maričić – Baška (100); Marija Dorčić – Baška (100); Sindari – Zagreb (500); N. N. – Zagreb (500); Marija Sršen – Kardeljevo (1.000); Marija Tomašić – Baška (500); Štefica Stanišić – Vinkovci (500); Božena Vrkljan – Zagreb (200); Marija Švigr – Zagreb (15.000); Draga Medved – Senj (1.000); Ivanka Šimić – Jelenje (1.000); Treći Red – Zagreb (2.500); obitelj Čepulić – Zagreb (1.000); Marijana Turkalj – Zagreb (1.000); Ante Radoš – Zagreb (500); Ankica Miklaučić – Tuzla (300); Marija Brundula – Maribor (250); Merkez s. Marija – Teslić (1.000); Julijana Latinčić – Zagreb (2.000); Marija Šošić – Brela (1.000); Emilija Štampalija – Makarska (2.000); Adela Starc – Maribor (400); Ruža Radoš – Sarajevo (500); Marija Picukarić – Zagreb (1.000); Fra Nediljko Tabak – Makarska (2.000); Gracija Bakija – Zadar (200); Barić dr Desa, prim. – Zadar (2.000); Ljubica Dominis – Benkovac (500); Fra Kruno Vukušić – Aalen (100 DM); Viktorija Vičić – Zagreb (500); Vera Kulundžić – Zagreb (10.000); Pavica Puches – Vukovar (200); G. I. Zagreb (2.000); Tomislav Hitrec – Zagreb (1.000); Vladimira Oštrić – Zagreb (1.000); Terezija Nemeš – Zagreb (3.000); A. M. – Zagreb (500); Štefa Kivač – Zagreb (2.500); Mila Antoš – Zagreb (500); Magda Hadžija – Našice (300); N. N. – Baška (500); Jelisava Portada – Zagreb (500); Terezija Matić – Slavonski Brod (500); Anka Milašin – Zagreb (500); Vjera Šuljaga – Zagreb (200); Katarina Rukavina – Zagreb (400); N. N. – Trpanj (2.000); Pava Marušić – Metković (500); Katica Jukić – Split (3.000); M. Baturić – Pučišće (2.000); obitelj Hitrec – Zagreb (500); Anica Zidarić – Zagreb (200); N. N. – Zagreb (500); Blanka Mokrović – Zagreb (500).